№45
"Алтын бала"
бөбекжай - балабақшасы

2023-2024 ОҚУ ЖЫЛЫНДА ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІН ҰЙЫМДАСТЫРУ ТУРАЛЫ

ПО ОРГАНИЗАЦИИ ВОСПИТАТЕЛЬНО-ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА НА 2023-2024 УЧЕБНЫЙ ГОД

Педагогикалық құрам сапасы:

Білімі:	Санаты:	Жаңа санат:	Біліктілік арттыру:
Жоғары білімді: 20 педагог	Жоғары санатты: 0	Шебер-педагог: 0	«Өрлеу» БАҰО: 20
Бейіні бойынша жоғары білімді: 14 педагог	I санатты: 1	Зерттеуші-педагог: 3	ПШО: 12
Арнаулы орта білімді: 11 педагог	II санатты: 3	Эксперт-педагог: 2	Басқа курстар: 6
Бейіні бойынша арнаулы орта білімді: 9 педагог		Модератор-педагог: 8	
		Санатсыз педагог: 13	

2023-2024 оқу жылының негізгі міндеттері:

- тәрбиеленушілердің, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері және жеке мүмкіндіктері бар тәрбиеленушілердің дене, зияткерлік және жеке тұлғалық дамуын қамтамасыз ететін оңтайлы жағдайлар жасау;
- тәрбиеленушілердің өмірін қорғау және денсаулығын нығайту, салауатты өмір салты негіздерін, қауіпсіз өмір сүру дағдыларын қалыптастыру;
- тәрбиеленушілердің қимыл-қозғалыс, бейімделу, коммуникативтік, эмоционалдық, әлеуметтік, когнитивтік дағдыларын қалыптастыру;
- Отанды, ана тілін сүюге, ұлттық бірегейлік пен азаматтық негіздеріне және патриотизмге баулу;
- баланың мектепте оқуға физикалық, психологиялық, эмоционалдық, әлеуметтік дайындығын қалыптастыру және тең бастапқы мүмкіндіктер беру.

Тәрбиелеу-білім беру процесін ұйымдастыруда педагогтарға келесі қағидаларды назарда ұстау ұсынылады:

- ойын арқылы үйрету;
- түрлі балалар әрекетін ұйымдастыру арқылы (ойын, қимыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, еңбек, дербес) балаларды дамыту.

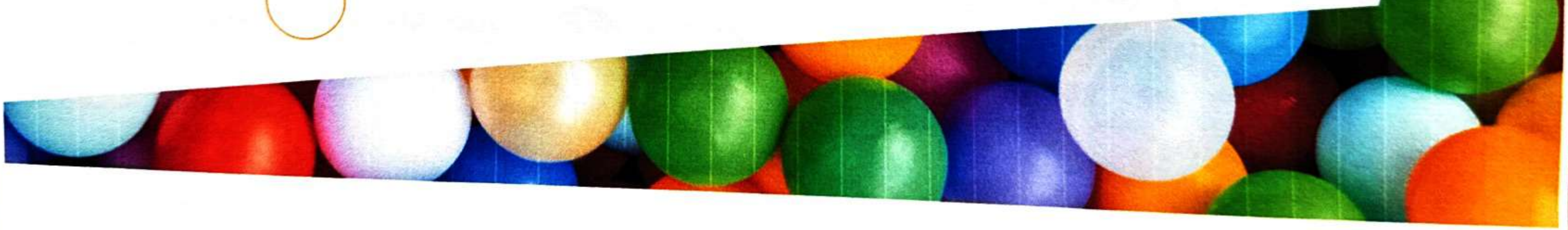

Қазіргі кезеңде адаммен табиғаттың дәстүрлі өзара әрекеті жаһандық экологиялық проблемаға айналды. Егерде адамдар таяу арада табиғатты қорғауды үйренбесе, онда олар болашағына зиян келтіреді, оның алдын алу үшін экологиялық мәдениет пен жауапкершілікке тәрбиелеуіміз қажет. Экологиялық тәрбие мектепке дейінгі жастан басталуы тиіс, себебі балалық шақтың осы кезеңінде бала табиғат туралы эмоционалды әсерде болады, өмірдің әртүрлі нысандары туралы түсінік, яғни экологиялық ойлаудың, сананың негіздері қалыптасады, экологиялық мәдениеттің бастапқы элементтері қаланады.

Назар аударыңыз!

Білім беру ортасының белгілі бір сапасын, оның қауіпсіздігін қамтамасыз етпейінше бала тұлғасының толыққанды дамуы мен денсаулығын сақтау мүмкін емес. Қауіпсіздік – тұлғаның қалыпты дамуы, қоғам, әлеуметтік орта үшін қажетті жағдай.

Қазіргі әлемде ешкім техногендік апаттардан да, табиғи апаттардан да сақтандырылмаған. Бүгінде өмірдің өзі ересектерді ғана емес, мектеп жасына дейінгі балаларды да өмір қауіпсіздігі негіздеріне оқыту қажеттілігін дәлелдеді.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту сапасының критерийі

- қолданыстағы нормативтік актілерге сәйкес нормалар мен талаптарды сақтау;
- оқу бағдарламасының міндеттерін сапалы іске асыру;
- педагогтердің құзыреттілігінің жоғары деңгейі;
- ортаның қол жетімділігі және дамытушы заттық-кеңістіктік орта жағдайларына сәйкестігі;
- мектепке дейінгі ұйымның материалдық-техникалық жарақтандырылуы;
- балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету;
- ата-аналардың тәрбие мен оқыту процесіне қатысуы.

- Мектепке дейінгі ұйым жылына 3 рет мониторинг **(бастапқы, аралық, қорытынды)** арқылы мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту бағдарламасын іске асыру сапасына ішкі бағалау жүргізеді.

Жылдық міндеттерді жоспарлау:

1. Педагогтардың біліктілігі мен кәсіби шеберлігін арттыру Бұл бөлімде кадрлармен жұмыс жүйесі жоспарланады:

- біліктілікті арттыру курстарынан өту (сараланған тәсілді ескере отырып, педагогтердің әртүрлі санаттары үшін);

- аттестаттауға дайындық және аттестаттау;

- кәсіби шеберлікті арттыру мақсатында педагогтардың әдістемелік бірлестіктерге, конференцияларға, дөңгелек үстелдерге, вебинарларға, шеберлік сыныптарына және т. б. баруы;

- педагогтардың өз білімін жетілдіруі.

2. Педагогикалық- ұйымдастырушылық жұмыс

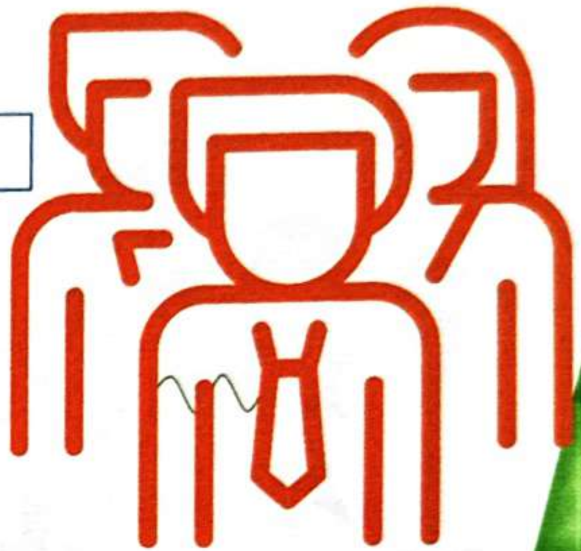

- шығармашылық топтардың жұмысы;
- - педагогикалық кеңестерді дайындау және өткізу;
- - озық педагогикалық тәжірибені зерделеу, жалпылау, енгізу, тарату;
- - заттық-кеңістіктік дамытушы ортаны ұйымдастыру;
- - ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға жағдай жасау;
- - жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық және халықаралық олимпиадалар мен ғылыми жобалар (ғылыми жарыстар) конкурстарының, орындаушылар конкурстарының, кәсіби шеберлік конкурстарының және спорттық жарыстардың тізбесіне сәйкес конкурстарға қатысу;
- - кеңес беру;
- - семинарлар, семинар-практикумдар;
- - ашық есік күніне қатысу;
- - шеберлік сыныптары;
- - инновациялық технологияларды сынақтан өткізу және енгізу;
- - эксперименттік әрекетке қатысу
- - әдістемелік кабинетті жабдықтау және материалдармен толықтыру.

3.Тәрбиеленушілердің отбасыларымен өзара қарым-қатынас:

- балалардың, ата-аналар мен педагогтардың бірлескен шығармашылығы (конкурстар, акциялар, мерекелер және ойын-сауық);
- ата-аналарды ақпараттық стендтерде, балабақшаның ресми сайтында түрлі мәселелер бойынша хабардар ету.

4. **Орта білім беру ұйымдарымен өзара іс-әрекет.** Келісім шарттар жасалған мектептермен және ұйымдармен жұмыста сабақтастық мәселелері бойынша ісшаралар жоспарланады.

5. Мектепке дейінгі ұйымдарда **жазғы сауықтыру кезеңін** ұйымдастыру бойынша жұмыс Мектепке дейінгі білім беру ұйымдарында жазғы сауықтыру жұмыстарын ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдарға сәйкес жүзеге асырылады.

6. **Бақылау:** бақылау түрлері мен мазмұны. Бұл бөлім мектепке дейінгі ұйымды басқарудағы бақылау-диагностикалық қызметімен байланысты және ішкі бақылау жүйесі ретінде ұсынылады. Мұнда бақылаудың түрлері мен нысандары жоспарланады (шұғыл, тақырыптық, кешенді, фронтальды).

7. **Әкімшілік-шаруашылық жұмыс.** Мектепке дейінгі ұйымның материалдық-техникалық және қаржылық базасын нығайту бойынша барлық жұмыстар жоспарланады: - жөндеу жұмыстары, дамытушы заттық-кеңістіктік ортаны жарақтандыру және толықтыру және т. б.

Дамытушы заттық-кеңістіктік ортаға қойылатын жалпы талаптар:

- қауіпсіз (заттардың қауіпсіздігі мен жиһаздардың орнықты орналасуы);
- мазмұнды (заттар мен ойыншықтар, кітаптар, материалдар, құралдардың балалардың жасына және Үлгілік бағдарлама мазмұнына сәйкес болуы);
- бай болуы (барлық тәрбиеленушілердің ойын, шығармашылық, зерттеу, танымдық әрекеттері мен қимыл белсенділігін соның ішінде ірі және ұсақ моториканы дамытуға, қимылды ойындарды ұйымдастыруға, балаларға қолжетімді материалдармен соның ішінде құммен, сумен эксперимент жасауға жабдықтардың (топта, дәлізде, ойын алаңында да) болуы);
- қолжетімді (барлық балалар соның ішінде ерекше білімді қажет ететін балалар үшін білім беру әрекеті жүзеге асырылатын барлық топ бөлмесі, кабинеттер, дәліздердегі ойындар, ойыншықтар, материалдар, құралдардың қол жетімділігі);
- вариативті (ойын әрекеті, шығармашылық әрекетке, оңаша болуға және басқаларға аймақтардың болуы, сондай-ақ түрлі материалдардың, ойындар, ойыншықтардың және жабдықтардың болуы); -
- көп атқарымды (балалар жиһаздарын, жұмсақ модулдерді, театрландырылған қойылымдарға арналған шымылдық және басқаларды түрліше қолдану мүмкіндігі, топта балалардың түрлі әркеттерінде қолдануға болатын табиғи материалдардың, ойындарда қолданатын алмастырушы заттардың болуы);
- өзгермелі (балалардың қызығушылықтары мен мүмкіндіктеріне және тәрбиелеу-білім беру процесінің мазмұнына сәйкес ортаны өзгерту мүмкіндігі).

МДҰ педагогының жүргізетін міндетті құжаттамасы

1

- Перспективалық жоспар

2

- Циклограмма

3

- Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнын меңгерту бойынша жүргізілетін мониторинг

Шаблоны презентаций с сайта

Педагог келесі функцияларды атқарады:

– перспективалық жоспарды және циклограмманы құрастырады, «Баланың жеке даму картасын» толтырады;

– ұйымдастырылған іс-әрекеттерді өткізеді;

– таңертеңгі қабылдау, таңертеңгі гимнастика, балалар әрекетінің түрлері (ойын, шығармашылық, танымдық, эксперимент жасау, дербес және т. б.), серуен, жеке жұмыс ұйымдастырады;

– балалардың біліктері мен дағдыларының дамуына мониторинг (бастапқы, аралық және қорытынды) жүргізеді;

– ата-аналармен балаларды тәрбиелеу мен дамытуды ықпалдастықта жүзеге асырады;

– білім беру ұйымдарында өткізілетін іс-шараларға қатысады; (жиналыстар, педагогикалық кеңес, әдістемелік кеңес, конкурстар және т. б.);

– ертеңгіліктерді, мерекелер мен ойын-сауықтарды, спорттық іс- шараларды және т. б. ұйымдастырады және өткізеді.

Перспективалық жоспарды Үлгілік оқу жоспары мен Үлгілік оқу бағдарламасына сәйкес тәрбиеші жас тобында жұмыс істейтін педагогтермен (қазақ тілінің мұғалімімен, дене шынықтыру нұсқаушысымен, музыка жетекшісімен) бірлесіп жасайды. Перспективалық жоспарда балалардың жасына сәйкес Үлгілік бағдарламада берілген міндеттер әрбір айға бөлініп алынады. Педагог міндеттерді балалардың игеруіне сәйкес бірнеше рет қайталап алуға, өзгертуге немесе түрлендіруге болады.

- Циклограмма әр аптаға құрылады, ол балаларды қабылдаудан бастап, түрлі балалар әрекеттерін, серуенді өткізуді, күндізгі ұйқыны ұйымдастыруды, яғни балалардың үйге қайтуына дейін күн тәртібінің орындалуын қамтамасыз етеді.
- Циклограмманың құрылымы мектепке дейінгі ұйымның күн тәртібіне сәйкес құрылады.

Ұйымдастырылған іс-әрекет – Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнын, соның ішінде мектепке дейінгі ұйымның жұмыс бағытын ескере отырып, балаларды қазақ халқының ұлттық құндылықтарына, отбасылық құндылықтарға, патриоттық сезімге, Отанға деген сүйіспеншілікке, мәдени-әлеуметттік нормаларға баулу, қауіпсіз мінез-құлық қағидаларын қалыптастыру бойынша міндеттерді іске асыру үшін күні бойы педагогтің ойын түріндегі түрлі балалар әрекеті (ойын, қимыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, еңбек, дербес) арқылы ұйымдастыратын кіріктірілген сабағы.

Педагог әрекетінің алгоритмі:

1

- Балаларға айтып беру

2

- Балаларға көрсету

3

- Балалармен бірге орындау

Шаблоны презентаций с сайта

Ортаңғы топтан бастап ***мемлекеттік тілді*** меңгерту мақсатында күні бойы режимдік сәттерде Үлгілік оқу бағдарламасында айқындалған сөздік минимумды үйрету, түрлі балалар әрекетінде тәрбиеленушілердің ауызекі байланыстырып сөйлеуін дамыту, сондай-ақ қазақ халқының мәдениетімен, салттары мен дәстүрлерімен таныстыру, белсенді сөздікті байыту, сөздік нормаларды, мәдениетті қарым-қатынасты игерту ұсынылады.

Мектепке дейінгі ұйымдарда қазақ тілі (штаттық кестеге сәйкес қазақ тілі маманы болған жағдайда), дене шынықтыру және музыка ұйымдастырылған іс-әрекеттері кесте бойынша өткізіледі. «Сөйлеуді дамыту», «Көркем әдебиет», «Қоршаған ортамен таныстыру», «Математика негіздері», «Сенсорика», «Сурет салу», «Мүсіндеу», «Жапсыру», «Құрастыру» ұйымдастырылған іс-әрекеттері әр баланың қызығушылықтары, ерекшеліктері мен қажеттіліктері ескеріле отырып, күні бойы кіріктірілген түрде немесе жеке балалардың түрлі әрекеттері арқылы ойын түрінде ұйымдастырылады

Мектепке дейінгі ұйымдарда ұйымдастырылған іс-әрекет тек топ бөлмесінде ғана емес сондай-ақ қабылдау бөлмелерінде, арнайы кабинеттер болған жағдайда кабинеттерде, дәліздерде, ойын алаңдарында, серуен кезінде және т.б. балаларға ыңғайлы жағдайларда өткізу ұсынылады.

1) 1 қыркүйек пен 31 мамыр аралығында – оқу жылы (Үлгілік бағдарламаның мазмұнын меңгеру кезеңі);

2) 1 маусым мен 31 тамыз аралығында – жазғы сауықтыру кезеңі.

Назарларыңызға рахмет!

№45 "Алтын бала" бөбекжай - балабақшасы

«Дарынды балалармен жұмыс жоспарын талқылау,шығармашылық дағдыларын қалыптастыру»

2023 – 2024 оқу жылы

Мақсаты

Бала дарынының ашылуын өз қабілетіне сәйкестендіре дамыту, жетілдіру.

Баланы жан-жақты шығармашыл, ақыл-ой қабілеті дамыған, өзін-өзі жоғары деңгейде көрсете алатын тұлға ретінде қалыптастыру.

Міндеттері

- Балалардың ақыл-ой қабілеттерін жетілдіру;
- Балалардың шығармашылық жеке дарындылығын дамыту;
- Дарынды баланың шығармашылық бағытының ашылуына, дамуына ықпал ету.

Дарындылық - зияттың немесе қабілеттің жоғары деңгейі.

Талант - музыка, өнер, түрлі қолөнер, би немесе спорт және т.б. салалардағы жоғары деңгейі.

Дарынды балалармен жұмыс жоспары

Бірінші кезең.
Ерекше қабілетті балаларды анықтау

Екінші кезең.
Балалардың қабілетінің бағытын анықтау

Үшіші кезең.
Ой -өрісін дамыта түсу үшін жұмыс жүйесін құру

Төртінші кезең.
Ерекше қабілеті бар балалармен жекелеген жұмыстар жүргізу

Балалардың дарындылығын анықтауда төмендегідей әдіс-тәсілдерді қолданамыз:

- Баланың отбасылық жағдайын зерттеу.
- Шығармашылық қабілетін анықтау
- Шығармашылық сайыс,ән,б и театр
- Конкурс, түрлі сайыстарға қатысу

Дарындылықты аспаптар арқылы дамыту жолдары

Кіші және ортаңғы топтарға арналған аспаптар

Ересек және мектепалды топтарға арналған аспаптар

Қорытынды

-Әр жұмыс түрлері талданып, сараптама жасалып отырады:

-Дарынды балаларды, қалалық, облыстық, республикалық іс-шараларға қатыстырып, қабілеттерін дәлелдеу.

-Дарынды баланы бақылауға, дұрыс бағыт беруге, жеке тұлғалық дамуына мүмкіндік туғызады.

-Жас ерекшелігін ескере отырып қабілетіне қарай баланы жүйелі дамытып, қолдау көрсетіп отырса келешек балаларымыз мемлекетімізге әкелер үлесі зор болады.

Назарларыңызға рахмет !!!

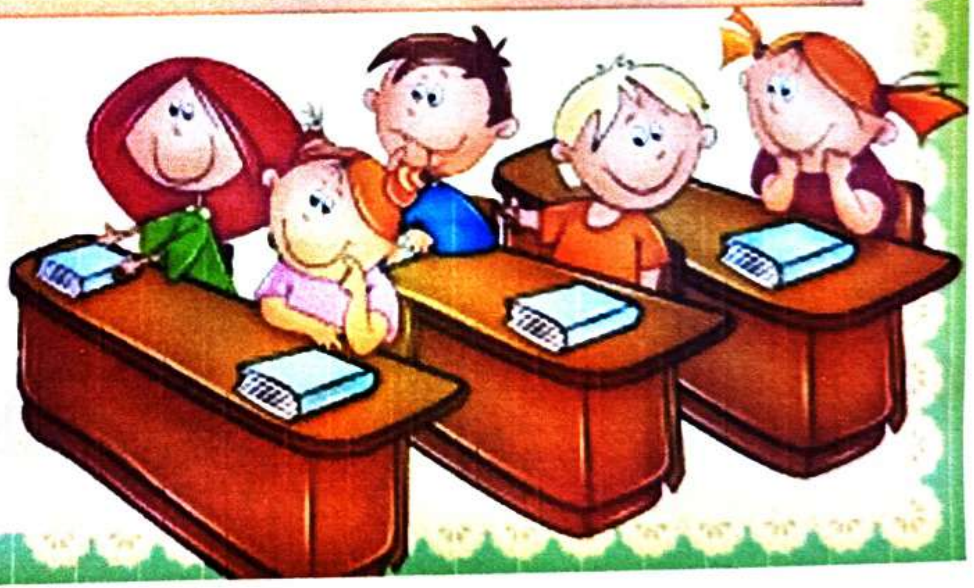

№45 «Алтын бала» бөбекжай - балабақшасы

«Мектепке дейінгі балалардың шығармашылық қабілетін театр түрлерін қолдану арқылы дамыту»

Дайындаған: Молдан А.Б

Ақтөбе

Мектепке дейінгі балалардың шығармашылық қабілетін театр түрлерін қолдану арқылы дамыту

Көкейкестілігі: Театр әр балаға қуаныш, қызық, ұмытылмас әсер сыйлайды. Балалардың эстетикалық талғамын, қиялын дамытады. Қазақ халқының өнер жұлдыздарының бірі Ш. Айманов «Театр-адамдарды туыстыратын шығармашылық отбасы, сахна өнері-тіл жетпес құдыретті өмір шындығын білу, яғни адамның сахнаны сүймеуі мүмкін емес»-деген болатын.

Балалар тілін дамытуда, олардың өмірге деген көркемдік көзқарастарын қалыптастыруда театрландырылған қойылымдар ерекше рөл атқарады. Балалар кейіпкерлерді ойнай отырып, олардың іс-әрекеттері мен мінез-құлықтарын береді және ойын арқылы тілдерін дамыта отырып, адамгершілік жақсы қасиеттері қалыптасады. Сондықтан да, театр қойылымдары балабақша тәрбиеленушілері үшін маңызын еш уақытта жоймақ емес. Қазір балабақшаларда балалармен ертегілер мен әдеби шығармаларды рөлмен ойнау, қойылымдар қою жұмыстары жақсы жүргізілуде. Дегенмен де осы жұмыстарды жүргізуде кездесетін қиындықтар мен қарама-қайшылықтар да жоқ емес. Олардың ең негізгісі қазақ ертегілерінің кейіпкерлерінің қуыршақ театрына арналған қуыршақ киімдерінің жоқтығы. Ертегілердің балалардың жас ерекшеліктеріне қарап іріктелінбегендігі. Қазақ жазушыларының балалар жасына арналған шығармаларының аздығы. Балаларға ертегіні өлең шумақ ретінде берілсе балалар тез түсініп, тез рольімен ойнар еді, тіл байлықтарыда тез молайар еді.

Әдетте адамның жеке басының қасиеттері бес жасқа дейін қалыптасады екен. Сондықтанда да баланың жан-жақты қалыптасуы үшін мектеп жасына дейінгі бүлдіршіндердің бойына жақсы, жағымды қасиеттерді сіңіре білу керек. Бала әр нәрсеге құмар, қызыққыш, ол өзінің айналасында болып жатқан өзгерісті, тамаша құбылыстарды сезінуге тырысады.

Оның жан-жақты дамып, жеке тұлға болып тәрбиеленуіне, тілінің дамуын театрландырылған ойындар арқылы жетілдіруге болады. Бүгінгі таңда қоғамымыздың даму бағытында мектепке дейінгі тәрбие саласы мамандарының алдында жан - жақты дамыған, сауатты, саналы, өзіндік орыны бар үлкенге құрмет көрсетіп, кішіге қамқор бола білетін азаматты тәрбиелеу мәселесі жүктеліп отыр. Бүлдіршіндердің білімді, білікті, саналы болуында ойынның алатын орны ерекше.

Н. К Крупская: Мектепке дейінгі жастағы балалар үшін ойынның ерекше маңызы бар: олар үшін ойын - оқу, олар үшін ойын - еңбек, олар үшін ойын - тәрбиенің маңызды түрі. Ойын - баланың алдынан өмірдің есігін ашып, оның шығармашылық қабілетін оятып, танымдық қасиеттерін, зейінін, есте сақтау қабілетін, ауыз екі сөйлеу мәдениетін дамытады. Ойын - баланың өмірді танудағы алғашқы қадамы. Ойынның түрлері көп, қазақ тілін үйретуде театрландырылған ойындардың маңызы зор. Театрлық іс - әрекетте ертегілерді пайдалана отырып баланың ой - өрісін дамыту, сонымен бірге тыңдай білуге, есте сақтау, түсіну, рөлге бөліп, қазақша әдемі сөйлей білу мәнерін арттырамыз. Балаларға театр, әртістік өнер, сахналау, қойылым, сахна туралы түсінік беріп қызығушылығын оятамыз. Көріністерді өзара сөйлесу дағдыларын дамыта отырып, бүлдіршіндердің тілді меңгеруіне деген сүйіспеншілікті арттырамыз. Театр әр балаға қуаныш ұмтылмас әсер сыйлайды, оның көркемдік талғамын, еліктеуі мен қиялын дамытады. Әдетте адамның жеке басының қасиеттері бес жасқа дейін қалыптасады екен. Сондықтанда да баланың жан – жақты қалыптасуы үшін мектеп жасына дейінгі бүлдіршіндердің бойына жақсы, жағымды қасиеттерді сіңіре білу керек. Бала әр нәрсеге құмар, қызыққыш, ол өзінің айналасында болып жатқан өзгерісті, тамаша құбылыстарды сезінуге тырысады. Оның жан - жақты дамып, жеке тұлға болып тәрбиеленуіне, тілінің дамуын театрландырылған ойындар арқылы жетілдіруге болады.

Ал, театрландырылған ойындарды балалар қызықтап ойнайды.

Театрландырылған ойындар желелі рөлдік ойындардан тек желісі ғана емес, сондай-ақ ойнау іс-әрекетінің сипатымен ерекшеленетіні айқындалған. Білім мен тәрбие бастауын балалар балабақшадан алады.

Мақсаты:
- Мектеп жасына дейінгі баланың шығармашылығын театр түрлері арқылы дамытып, сөйлеу қабілеттерін жан - жақты жетілдіру;
- Қазақ тіліне деген құрмет сезімдеріне тәрбиелеу.

- Сөз өнерін қастерлей білуге, өз білімін көтеруге, шешендікке баулу.

- Балалардың сөздік қорларын байытып, жақсыдан үйреніп, жаманнан жиренуге тәрбиелеу;

Міндеттері:
• Балалардың тілін, сөйлеу мәдениеті мен дүниетанымын дамыту.
• Балаларды адамгершілікке баулу.
• Баланың қиялын есте сақтауын шығармашылық қабілетін дамыту, ойдан әңгіме, ертегі шығарып айтуға дағдыландыру. Театрлық іс - әрекетті ертегілерді пайдалана отырып ойын дамыту.
• Баланың әлеуметтік және эмоционалдық дамуына жағдай жасап, әр баланың жеке дара әртістік, шығармашылық қасиеттерін ескере отырып, өзін қоршаған ортаға, адамдарға, құрбыларына, өзіне деген қарым - қатынас мәдениетін қалыптастыру.

Әдіс-тәсілдер:
- балалардың жас ерекшеліктеріне байланысты материалдарды жинақтау;
- қойылымдарға қажетті театр түрлерін іріктеп, дайындау;
- қойылымдарға керекті көрнекіліктер мен құрал-жабдықтарды дайындау (ширма, атрибуттар, кастюмдар т.б.)
- ата-аналармен жұмыс: қойылымдарға ата-аналарды қатыстыру, газеттер, жылжымалы папкалар шығару, қажетті жабдықтар дайындауға көмектесу.

Жұмыстың нәтижесі:

Жұмысты жүйелі жүргізу негізінде төмендегі нәтижелерге қол жеткізіледі:

- балалар тілі дамиды;

- сөздік қорлары толығады;

- байланыстырып сөйлеуге дағдыланады;

- дұрыс дыбыстау, мәнерлеп сөйлеу дағдылары қалыптасады;

- театр өнеріне деген қызығушылықтары артады.Мектепке дейінгі жасөспірім баланы тәрбиелеу мен дамыту ісіне байланысты мақсаттарды шешуде театр ерекше рөл атқарады. Театр әр балаға қуаныш ұмтылмас әсер сыйлайды, оның көркемдік талғамын, еліктеуі мен қиялын дамытады.

Театрландырылған ойындар желелі рөлдік ойындардан тек желісі ғана емес, содай-ақ ойнау іс-әрекетінің сипатымен ерекшеленетіні айқындалған.

Театрландырылған ойындар ойын – қойылымдары болып саналады, бұл жерде балаларға арналған көркемдік шығармаларды сахналық қойылымдарға айналдырып, оларды кейіпкер ретінде қатыстырудың маңызы зор. Баланы сахнада кейіпкер ретінде ойната отырып, оның жеке тұлғасын жан-жақты дамыту. Оның бойында әдебиетке,

мәдениетке, өнерге деген құштарлықты ояту. Бүлдіршіндер сахнада шағын рөлдерде ойнау арқылы байланыстыра сөйлеуге, әдемі киініп, жинақы жүруге, үлкендермен және өзге де балалармен тіл табыса білуге үйренеді. Жетілген диалог балалардың өз пікірін жеткізе білуге жетелейді.

Ойын барысында ойын ситуациясына бейімделу, алғашқы да жекелеген элементерді, кейінен рөлді толығымен ойнау арқылы баланың ой-өрісі,қиялы дамиды. Рөлді ойнау арқылы өз кейіпкерін алдына елестетіп қана қоймай, бала оның әрекеттерін, сезімдерін сезінеді. Осындай эмоциялық күйлер баланы бұрын байқамаған өмір көрністеріне таңқалдырып,өз сезімін мимика, ым-ишара, тағы баска көріністер арқылы біреуге үйретеді

Театрландырылған ойындар балалардың ой-өрісін кеңейтеді, балаларды әңгімеге араласуға, спектакль туралы ата-аналарына, жолдастарына әңгімелеп беруге итермелейді. Бұның бәрі сөйлеу қабілетінің дамуына, диалог түрінде сөйлеуге өзі алған әсерін монолог түрінде сөйлеп жеткізуге септігін тигізеді.

Балабақшадағы театрландырылған іскерлік бағдарламасы: 5 бөлімнен тұрады.

Театрландырылған ойын. Кез келген өмірлік мән жайда өз құрбыластарымен және үлкендермен қарым-қатынас жасай білуге, кез-келген жұмысқа шығармашылық қабілетпен қарауға, эстетикалық сезіммен ойнау арқылы мінез құлқын дамыту. Бұл бөлімдегі ойын 3-ке бөлінеді:

- дамытушылық
- әсемділік
- театрлық.

Ырғақтыиілгішті (ритмопластика)– бұған кешенді (комплекст) ырғақтылық, музыкалық, иілгіштік ойындар мен жаттығулар кіреді. Дене қозғалысының нақтылығымен еркіндігін дамытуда, өзінің денесінің сыртқы қоршаған ортамен байланысқан қарым-қатынасын сезінуге балаларды эстетикалық, психологиялық қабілетін дамытады.

Сөз мәдениеті және техникасы. Ойындар мен жаттығулар сөйлеу логикасы мен дикциясын дұрыс артикуляциясын меңгере білуге, сөйлеу құрлымын еркін айтуға, тыныс алуын дамытуға бағытталған. Бұл бөлімге сөздермен айтылатын ойындар кіргізілген. Бейнелеу арқылы сөйлетуін дамыту, шығармашылық фантазиясын дамыту, шағын әңгіме және ертегі құрастыра білуге үйретеді. Жаттығулар 3-ке бөлінеді:

- тынысалу және артикуляциялық
- дикциялық және интонациялық
- сөздермен шығармашылық ойындар.

Театр мәдениеті: Балаларға театр өнерінің шынайы сезімдерін меңгерту. Бөлімнің негізгі тақырыптары: театр өнерінің ерекшеліктері, театр өнерінің түрлері, қойылымның жасалуы, сыртқы және ішкі театр, көрермендер мәдениеттілігі.

Қойылыммен жұмыс – жанама бөлім, авторлық сахналауға негізделген. Оған кіретін тақырыптар.

- қойылыммен таныстыру
- қойылымды мазмұндап, талдау, кейіпкерлендіру.
- Қойылымға қажетті құралдар дайындау. Көріністі безендіру

- Дайындық
- Қойылымды саханалау.

Театралдық ойынның жіктелуі

Драматизация **Режиссерлық**

Драматизациялық ойында бала – артист, интоноция, мимика, пантомима арқылы өз бетімен бейне жасайды, өзіндік әрекет етіп рөлді ойнайды. Бұрыннан жасалған сахналық қойылымда бала ойын – драматизациясында қандай бір сюжетте ойнайды. Ойын драматизациясы көрерменсіз музыкалық сипаттағы орындау болады.

Драматизация түрлері:

- жануарлар, адамдар, ертегілер бейнесіндегі кейіпкерлер ойыны;
- мәтін бойынша негізделген диалог, маналог, рөлдік ойындар;
- шығармашылық көрсетілім;
- бір немесе бірнеше шығарма арқылы қойлым қою.

Ал драматизация ойынның екі түрін қарастыруға болады.

1.Саусақтар ойын драматизациясы. Балалар атрибуттарды саусақтарына киеді. Ертегінің мәтінін айта отырып саусақтарын қимылдатып сюжет жасайды. Көріністі ширманың сыртында тұрып, немесе топта еркін қозғала жүріп көрсетеді.

1.Қуыршақ бибабомен ойын – драматизациясы. Бұл ойында саусақтарға қуыршақ бибабаоны киеді. Ширмада ойнайды. Бұл қуыршақтарды ескі қуыршақтардан жасауға болады.

Режиссерлық ойында балалар әрекет етуші бейне болмайды, өзі режиссер және сахана қоюшы рөлінде ойнайды, ойыншықтардың орынында болады. Мұнда бала қозғалмайтын пішіндер және ойыншықтармен әрекет етеді, сондықтан ойында интонация мен мимика ерекше орын алады.

Балалар театырының бірнеше түллері бар:

Ең көп тараған түрі-ойыншықтар театры -Бұнда балалар қысқа тақпақтарды жаттап, оның өзіне тән орындау кезінен бастап-ақ кішкене көлемді спектакельдер ойнайды. Ондағы адамдар рөлін ойыншықтар орындайды.

Жіптің көмегімен басқарылатын қуыршақтарды – маринеткалар дейді. Оларды әр түрлі материалдардан жасайды. Жұмсақ ойыншықтарды да қолдануға болады. Мұндай ойыншықтар қозғалысқа ағаш таяқшалар арқылы келтіріледі, яғни екі айқастырылған ағаш арқылы жіп өткізіліп ойыншыққа байланады. Қолмен қуыршақтарды басқарады. Театр қуыршағының биктігі баланың биктігіндей болады. Бала өзіне кастюм, үлкен бетперде. Үлкен алақандар киеді, олар тірі қуыршаққа ұқсайды. Өздері қуыршақты жасауға болады. Оның негізі болып үш бұрышты орамалды алуға болады. Бір бұрышын қуыршақтың басына, екі бұрыштарын резинка арқылы баланың саусақтарына бекітіледі. Қуыршақтың басына тесмалар қосады, ол қуыршақ пен жүргізушінің мойынына ілінеді. Бұл қуыршақтар балаларға әнмен, бимен, ойынмен

көрсету арқылы шығармашылықтарын дамытады. Бұл балалрдың өздерін еркін сезінуіне, өз күшіне сене білуге көмектеседі.

Саусақ театрында– саусақтардың көмегімен қандайда болмасын ертегіні немесе өлең-тақпақ шумағын сахналау болып табылады. Саусақ театры арқылы баланың сөйлеуге деген талпынысы, қабілеті дамып, ынтасы артады және шығармашылық әрекетіне жол ашылады. Саусақ ойынын ойнай отырып, балалар қоршаған ортадағы заттар мен құбылыстарды, жан-жануарларды, құстарды және ағаштарды бейнелей алады. Саусақтарының қозғалыс қимылына қарап, бала қуанады шаттанады, сөз айтуға тырысады және өлеңде үйренген сөз шумақтарын қайталап айта отырып, есінде сақтайтын болады. Сонымен қатар балалар екі қолын қимылдата отырып, оң, сол, жоғары, төмен т.б. түсініктерді бағдарлай алуда үйренеді.

Үстел үстіндегі театры -Сәбилер тобынан бастап-ақ тақпақ пен қысқа өлеңдерді айтқызғанда көркем сөздер әсерлі естілу үшін стол үстіндегі театрды қолданған жөн. Мұнда үстелде құламай тұратын және қозғалтқанда еш кедергісіз жүретін ойыншықтар қолданылады. Үстел үстіндегі қуыршақтар театрдың бірнеше түрі бар: әр түрлі биіктегі конустан, цилиндрдан, қораптардан жасалған ойыншықтар; таяқшадан жасалған театр; «киндер- театр»; магнит театры; «мачалка театр»; үстел үстіндегі кейіпкерді тоқымадан немесе крючокпен тоқуға болады (олар өздерінің формасын ұстағандай пластмас бутылкаларға кигізіп қойады); ағаш ойыншықтар, саздан жасалған ойыншықтар (дымковски ойыншықтар).

Суреттер (картиналар) театры -Декорация мен кейіпкердің – суреттері. Олардың әрекеттері шектелген. Ойнаушының дауыс ырғағы (интонация) арқылы кейіпкердің мінез-құлқы беріледі. Кейіпкер әрекет барысында пайда болады, балалардың қызығушылығын арттырады.

Стенд-кітапша театры - Бірін-бірі ауыстыратын иллюстрациялық оқиғалар көрсетіледі. Стенд-кітапшаның беттерін ашу арқылы жүргізуші әр түрлі сюжеттерді көрсеттеді (оқиғалар, кездесулер).

Фланелеграф театры - Суреттер мен кейіпкерлер экранда көрсетіледі. Оларды фланельдер ұстап тұрады. Мұндағы суреттерді балалар мен бірге ескі кітаптардан, журналдардан қиып алуға болады.

Трафарет театры -Трафарет театры арқылы сөз құрамының байлығын, диалог, монологты дамытуға болады. Балалар дайын трафареттердің көмегімен болашақ кейіпкерлердің суреттерін жасайды. Оларды түрлі-түсті бояулармен бояйды, дайын бейнелерді қайшымен қияды. Бұл жерде балалардың шығармашылық ойлау қабілеттері дамиды. Ұжымдасып жұмыс істеу үрдісінде әрбір бала өзіне берілген бейненің түр-тұлғасын, қимыл- қозғалысын өзгерте алады.

Көлеңкелі театр - Жарық өте жақсы түскен экранда адамдар, жануарлар және құстардың пішіндерінің қозғалысына карауды балалар өте жақсы көреді. Ертегі, әңгіме, өлең, әндерді көлеңке театры арқылы айтуға болады. Көлеңке таетрдың қойлымын көрсетуге үш тәрбиеші қатысады. Біреуі мазмұнын оқиды, екеуі көріністі көрсеттеді. Көлеңке театрдың сақанасы экран болады. Экранды ағаштан немесе қалың кардоннан жасайды, ою- өрнекпен өрнектейді. Кейіпкерлерді көрсету үшін – оны экранның арт жағынан ұстайды. Кейіпкерлерді қара түспен жұқа кардоннан жасайды, жіп арқылы қозғалтады. Кейіпкерлерді көрсеткенде қол көрінбеу керек. Бұл көріністер балалардың шығармашылықтарын арттырады, ой өрістері дамытады.

Күтілетін нәтиже:

Театр, оның түрлері туралы түсініктері болады;

Қазақ тіліндегі сөздік қоры молаяды;

Диалог бойынша сөйлесу арқылы тіл мәдениетін жетілдіреді.

Театрландырылған ойындар ойын - қойылымдары болып саналады, бұл жерде балаларға арналған көркемдік шығармаларды сахналық қоймаларға айналдырып, оларды кейіпкер ретінде қатыстырудың маңызы зор. Баланы сахнада кейіпкер ретінде ойната отырып, оның жеке тұлғасын жан – жақты дамыту. Оның бойында әдебиетке, мәдениетке, өнерге деген құштарлықты ояту. Бүлдіршіндер сахнада шағын рөлдерде ойнау арқылы байланыстыра сөйлеуге, әдемі киініп, жинақы жүруге, үлкендермен және өзге де балалармен тіл табыса білуге үйренеді. Жетілген диалог балалардың өз пікірін жеткізе білуге жетелейді. Театрландырылған ойындар балалардың ой - өрісін кеңейтеді, балаларды әңгімеге араласуға, спектакль туралы ата - аналарына, жолдастарына әңгімелеп беруге итермелейді. Бұның бәрі сөйлеу қабілетінің дамуына, диалог түрінде сөйлеп жеткізуге септігін тигізеді.

Ертегіден үзіндіні ойнау- әр түрлі мінез- құлықтармен өткізіледі.

Режиссерлық ойын (құрлыс және дидактикалық материалдармен)

Ертегі балаларға ерекше айқын эмоционалді оқиғаны әңгімелейді. Ертегідегі кейіпкерлердің суреттін салуға бояуға үйрету.

Үстел үстіндегі қозғалмалы ойындарды ұйымдастырылған оқу іс - әрекеттінен кейін ойнатуға болады. Онда балалардың өздерінің шығармашылықтары арттады.

Театрландырылған ойынды басқару негізіне әдеби шығармашылық мәтінмен жұмыс істеу жатады. Мәтінді оқығанда әдеби тілмен анық, мәнерлеп оқу керек.

Әр түрлі жастағы бала бақша топтарында жүргізілеттін театр – ойын іскерліктерін дамыту жұмыстарының мазмұнының ерекшеліктері.
Балаларға арналған көркем шығарманы оқыту неғұрлым дұрыс ұйымдастырылса, мектеп жасына дейінге балалардан эстетикалық талғамын дамыту соғұрлым табысты болады. Тәрбиеші, дайындық топтарының балалары сәбилерге кішігірім спектакелдер көрсетеді, бұған әр түрлі театр түрлері қолданылады: бәрімізге таныс картиналар театры (фланелограф), саусақ театры. Сәбилердің ынталарын, әр түрлі түстерді ажырата алуына көмектеседі. Сәбилер тобындағы балалар ертегінің мәтінін өздері қайталамау үшін, олар берілген іс-әректті орындайды. Мәтінді тәрбиеші 2-3 рет оқу қажет. Рөлмен ойнау балалардың елестету белсенділігін арттырады, өз бетімен шығармашылық ойынға дайындалуға көмектеседі.

Театрландырылған ойынға қызығушылықтарын қалыптастыруға қуыршақ театрының қойылымын көру көмектеседі. Оны тәрбиешінің өзі немесе дайындық топ балалары көрсетеді. Қуыршақ театры күнделікті ұйымдастырылған оқу іс- әрекетінде балаларды мадақтау, мақтау үшін, олармен амандасып, қоштасу үшін қолданылады.
Күнделікті ойнайтын ойындарды кеңейтіп, драматтизация ойынның әр түрлігін меңгеру арқылы, балаларды қатыстыра отырып ойын тапсырмаларын біртіндеп қиындата түсу керек.

Адамдар, жануарлар және құстардың әрекеттерін ойын арқылы келтіру. Адамның негізгі эмоциясы (күн көрінді – балалар қуанады, күледі, алақандарын соғады, орындарында секіреді)

Кейіпкердің эмоциясын біреу арқылы іс- әрекеттің бірізділікпен байланысындағы ойын- әрекеті.

Жақсы таныс ертегілер кейіпкерлерінің бейнесіндегі ойын - әрекеті.

Музыкалық ойын- әрекеті.

Тәрбиешінің оқуы арқылы бір кейіпкермен мәтіндегі өлең арқылы ойын - әрекеті.

Қысқа ертегі, әңгіме, өлеңдердің мәтінін тәрбиешінің айтылуымен қойылатын ойын - әрекеті.

Ертегі кейіпкерлерімен рөлдік диалог.
Жануарлар ертегілерінің бөліктерін сахналау.

Халық ертегілеріндегі бірнеше кейіпкерлерді драматизациялық ойындармен әрекеттеу.

Ойнау дағдыларын дамыту жағдайында ойнау тәжірбиесін толықтыру.
Бірінші топ. «Көрермен» позициясын меңгеруге үйрену.(жақсылықпен қарайтын, аяғына дейін тыңдайтын, қолдарын соғатын, артистерге рахмет айтатын).
Екінші топ. «Артист» болуға 1-ші қадамын жасауға үйрену. (мимикасын, қозғалысын, күшін, дауыс ырғағын, сөз ырғағы) арқылы кейіпкерге ену.
Үшінші топ. Ойынның басқа қатысушыларымен қарым-қатынас жасай білу, дауласпай, кезекпен тартымды рөлдер ойнау.

Ортаңғы топтағы балалар «өз үшін» ойынан бала біртіндеп көрермендер үшін жасалған қойылымға ауысады. Бұл жастағы балалардың театрландырылған ойынға қызығушылықтары тереңдей түседі.
Ортаңғы мен ересектер тобының балалары сахналық өнерді үйреніп, сезіне бастағанда олардың тілі, ойлау түйсігі, өнерге құштарлығы арттады. Қандайда да сахналық қойылымның алдында балалармен бірнеше кіріспе жұмыс жүргізіледі.
1.Тәрбиешілер балаларға ертегі, әңгімелер оқып, не әңгімелеген кезде ертегідегі кейіпкерлердің мінез-құлқына, дауысының ырғағына, қимылдарына назар аударылады.
2.Әр кейіпкердің киіміне көңіл бөлінеді. Қуыршақ театрында қуыршақтардың киімі өзгертіліп отырады.

3.Сұрақ – жауап арқылы кейіпкердің қимылын, іс-әрекетін байқап, бағалап отыру.

4.Қимыл мен сөз арасындағы байланысын қадағалау.

Дайындық топтарындағы балалардың театрландырылған ойындары қиындай түседі. Балалардың тілін жаттықтыру үшін, қазақ халқының асыл сөздерімен сусындата отырып, әрбір сахналық қойылымның алдында қазақ әндерін, қазақтың ауыз әдебиетіндегі өтірік өлеңдерді, мақал-мәтелдерді, жаңылтпаштарды, санамақтар мен жұмбақтарды, түрлі ұлттық ойындарды, ән- күйлер мен билерді кіріктіріп отыру қажет . Мысалы, «Үйшік» ертегісінде әр кейіпкерлердің сахнаға шығуын «Қонақ келсе құт» деген мақалмен бастауға болады. Театрлық ойынға қатысушы даярлық тобының балалары кейіпкерлердің мінезін, жүріс- тұрысын, әдеттерін айнытпай салып көрерменге иланымды етіп ойнауы үшін, талмай жаттығулар жасау керек.
Сахналық өнерге баулыған балалар жаттаған сөзінің мағынасына сәйкес, күйінікті-сүйінікті сезімдеріне сәйкес тебірене мәнерлеп айта білуге үйренеді. Соның нәтижесінде олардың шығармашылық қабілеттері оянды. Бейнелеу, көркем әдебиет, тіл дамыту сабақтарын байланыстырып өткізгенде, әр сабақтың соңы әрқашанда дерлік ертегі сюжетімен байланысты қойылымдармен аяқталып отырды. Сонымен қатар, балалардың сөздік қоры толықтырылды, сөйтіп олардың белсенділігі артады, сабақтар мен сауық кештері еркін де қызықты түрде өтетін болады. Балалар өздерін еркін де бос ұстап, сабаққа ынталана, құштарланып қатысып отыруға мүмкіндіктер туады.
Осындай жұмыстар атқарылған топтардағы балалардың басқа топқа қарағанда ерекшелігі өз беттерімен ойнаған дербес іс-әрекетінде де театр ойындарының түрлерін жиірек қолданатын болды. Драмалық жанрға бейімделген ойындар өздігінен туындап тәрбие жұмыстарының барысында ертегілер, сюжетті көріністер де жиі қолданылып, тіпті кейде

ертегінің кейбір бөліктері өзгертіліп отырылды. Топ ішінде емін- еркін жүріп, өздеріне сабақ уақытында керекті ойын құралдарын өздері таңдап алып отырды.

Балалардың шығармашылығы тек рөлдерді орындаған кезде ғана емес, сонымен қатар қуыршақтар, декорациялар дайындағанда да көрінді. Қуыршақтардың түр-түрін, шымылдықтар, декорация жасау кезеңдегі ұжымдық жұмыстар балалардың ұйымшылдығы мен белсенділігін арттырды. Балалардың шығармашылық қабілеттерін, сөйлеу мәдениеті мен ой-өрісін, дүниетанымын жетілдіруде театр ойындар түрі тиімді нәтиже береді.

Балалық шақ – адамның ең бақытты және уайымсыз кезеңі ғана емес, сонымен қатар бұл - тұлғаның қарқынды қалыптасу кезеңі. Балалық шағында қалыптаспаған нәрселердің орнын үлкен адам кейіннен толықтыра алмайды. Баланы оқуға мұқтаждау барысында біз одан ойынды, демек, балалық уайымдарды, талпыныстар мен қатынастарды тартып алатынымызды есте сақтап, ұмытпауымыз қажет.

№45 «Алтын бала» бөбекжай балабақшасы

Тақырыбы: Тәрбиешілерге арналған « Театр сақинасы»

Іскерлік ойыны.

Ақтөбе 2024жыл

Тәрбиешілерге арналған "Театр сақинасы" іскерлік ойыны

Мақсаты: мұғалімдердің театрландырылған іс-шаралар туралы білімдерін кеңейту, оны мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеуін дамыту процесінде қолданудың орындылығын көрсету.

Тапсырмалар:

* Қатысушыларға мектепке дейінгі білім беру мекемесінің жұмыс әдістерімен танысуға мүмкіндік беретін ересектердің қатысуымен бірлескен театрландырылған іс-әрекет процесінде қолайлы психологиялық атмосфера құру.

* Қатысушыларды көркемдік - эстетикалық дамудың мектепке дейінгі білім беру мекемесінің жұмыс формаларымен таныстыру.

* Адамның адамгершілік қасиеттері туралы идеяларды, жақсы бастаманың жеңісіне деген сенімділікті дамыту. Өзінің мәнерлілік құралдарын, сондай-ақ коммуникативтік және әлеуметтік қасиеттерін көрсете отырып, пластиканы, моториканы ,маақ сезімін, музыкалық қабілеттерін дамыту.

Ойын ережелері: ойынға 2 команда қатысады. Ойын 7 раундқа бөлінген. Әр раундта мұғалімдер ұпай жинауға мүмкіндік алады, әр кезеңнің қорытындысы бойынша және ойын соңында қорытынды жасайды.

Қозғалыс

1 бөлім (Теориялық).

Қайырлы күн, құрметті әріптестер! Бүгін мен сіздермен бірге Театрдың сиқырлы әлеміне енгім келеді.

Мұны істеу үшін сізге өте аз қажет: тілек пен жақсы көңіл-күй.

Театр-педагогика мен психологияның адамгершілік және көркемдік тәрбиеге, қиялды дамытуға, тәуелсіздікке, бастамашылыққа және т. б. байланысты көптеген мәселелерін шешуге мүмкіндік беретін ең қолжетімді іс-шаралардың бірі.

Біздің балалар балабақшада не істегенді ұнатады деп ойлайсыз? (Жауаптар).

Сіз біздің балаларымыздың көп ойнайтынын байқадыңыз. Жасыратыны жоқ, ойын балабақшадағы жетекші қызмет түрі болып табылады.

Театрландырылған әрекеттерді балалар ойын ретінде қабылдайды, сондықтан балаларды оған тарту оңай.

Бала толығымен босатылады, үялшақтықты тоқтатады, ал ересек адамның көзге көрінбейтін әсерімен ол пластилин сияқты икемді болады.

Осы немесе басқа ойын жағдайын жасай отырып, сіз қойылған дыбыстарды бекітіп, сол немесе басқа грамматикалық тұрғыдан жұмыс жасай аласыз.

II раунд "театр терминдері" кроссвордын шешу.

Екі команданың үстелдерінде кроссворд бар. Кроссвордты шешкен бірінші команда тапсырманы орындау туралы сигнал береді.

1. Пьеса ұсынылатын орын / / сахна//.

2. Маусымдық плакатқа енгізілген пьесалар тізімі//репертуар//.

3. Актердің келбетін арнайы бояулармен өзгерту өнері, олар бетке жағылады, бұрын бояулармен майланған және оңай алынып тасталады //макияж//.

4. Суретшінің сахна мен спектакльді безендіруі, әрекет ету орнының жалпы көрінісі / / декорация//.

III раунд. "Мен не бейнелейтінімді тап" мимикалық ойыны
(қатысушыларға тапсырмалары бар парақшалар таратыңыз. Бір команда көрсетеді, екіншісі болжайды).

Мақсаты: жарқын бейнені жасау үшін мәнерлі мимика мен қимылдарды қолдануға үйрету.

1 к. мен лимон жеймін.

2к.ашулы ата.

1 к. жылы-суық.

2 к. жақсы таныспен кездесті.

1 к. ренжіді.

2 к. таң қалды.

1 к. сыйлық алыңыз.

2 к.мен қайғырамын.

IV кезең "Педагогикалық жағдайлар".

Құрметті педагогтар, педагогикалық жағдайларды шешіңіздер.

1-жағдай-бірінші команда үшін.

Балалар "Түлкі мен аю"ертегісі бойынша қуыршақ қойылымын ойнайды. Олар рөлдерді таратып, қойылымды бастады, бірақ әрекет барысында

кейіпкерлердің қайсысы не айту керектігі туралы дау туды. Сюжет "бұзылады", ал балалар біртіндеп ойынға деген қызығушылығын жоғалтады.

Сұрақтар:

1. Қазіргі жағдайды қалай шешуге болады?

2. Ойын жалғасуы үшін осы жағдайдағы әрекеттеріңізді атаңыз.

2-жағдай-екінші команда үшін

Балалар "Бауырсақ" ертегісін ойнауды шешеді, рөлдерді өзара бөледі, бірақ бір балаға рөл берілмейді. "Мен де ойнағым келеді!"ренжіген бала орындыққа отырады.

Сұрақтар:

1. Осы ойын жағдайын оңтайландыру бойынша Сіздің келесі әрекеттеріңіз?

2. Балабақша тобында осындай жағдайлардың алдын алу бойынша ұсыныстар дайындаңыз.

№45 «Алтын бала» бөбекжай балабақшасы

Тақырыбы: «Мектепке дейінгі жастағы балаларды дамытудағы театрлық қызметтің өзектілігі»

(баяндама)

Ақтөбе 2024жыл

Тақырыбы: «Мектепке дейінгі жастағы балаларды дамытудағы театрлық қызметтің өзектілігі»

«Ойын баланың алдынан өмір есігін ашып, оның шығармашылық қабілетін дамытады ойынсыз ақыл ойдың қалыптасуы мүмкін емес» В.А. Сухомлинский

Баланың көркем әдебиетпен таныстығы халық шығармашылығының ең кішкене түрлері –тақпақ, өлең, халық ертегілерінен басталады. Асқан адамгершілік, барынша дәл рухани бағыттылық, өткір, мысқыл, тілінің көркемдігі шағын көлемдегі фольклорлық шығарманың ерекшеліктері. Бұдан кейін сәбиге авторы бар ертегілер, өлеңдер, әңгімелер оқылады.

Ертегілер дүниесіне сапар шегу балалардың қиялдау, елестету, тіпті өздері ойдан шығару қабілетін дамытады. әдебиеттің ең озық үлгілерінің адамгершілік рухында тәрбие алған балалар өздері шығарған ертегілер мен әңгімелерінде өздерін әділетті көрсетіп, әлсіздер мен жәбірлегендерді қорғап жауыздарды жазалауға тырысады.Мектепке дейінгі жасөспірім баланы тәрбиелеу мен дамыту ісіне мақсаттарды шешуде маңызды роль атқарады. **Театр әр балаға қуаныш ұмтылмас әсер сыйлайды, оның көркемдік талғамын, еліктеуі мен қиялын дамытады.**

Мысалы: Балабақшаға театр келеді немесе балалар қазір театрға барамыз дегенді естісе, балалар қуыршақ театрын көргенше тағатсыздана күтеді. Қуыршақтардың қолынан келмейтін нәрсе жоқ.. Олар таңғажайыптардың бәрін жасайды,балалардың көңілдерін көтереді, оқытады, тәрбиелейді.

Қуыршақ театры баланың дүние танымын қалыптастыруда, үлкен роль атқарады. Балала әртістермен бірге күліп, біресе жылап отырып, өздерін мазалап жүрген көптеген мәселелердің шешімін табады. Бүгінде балалардың дамуына үлкен ықпал ететін қуыршақ театрының құпияларын айтатын болсақ ;

-Тілін дамытады. Себебі балалардың қолдарының, саусақтарының жетілуі мен орталық мидың тілдің дамыуына жауапты бөлігіне әсер етеді.

Саусақ қуыршақтары, театр қуыршақтарының ішіндегі ең жеңілі,қол жетімдісі. Онымен бір жастағы баланы да ойнатуға болады, саусақ қуыршағымен ойнатудың өзі баланы сөйлеуге дағдыландырады.
-Есте сақтау қабілетін дамытады. Бала өз бетімен кейіпкердің ролінде ойнауға тырысады. -
Эмоционалдық дамуына әсер етеді.Саусақ қуыршағы баланы мәдениетке сүйсінуге үйретеді. Кейіпкерлерге еліктеп, өзін-өзі дұрыс ұстай білуге, өз ойын ашық айтуға үйретеді.

- Балалар үшін ертегі кейіпкерлері,өмірдегі достарындай болып кетеді.Тәрбиешіге ыңғайлысы көп актердің керегі жоқ ,екі қолдағы он саусақ

он актердің жұмысын орындайды.Саусақ қуыршақтары, театр қуыршақтарының ішіндегі ең жеңілі, қол жетімдісі.

Саусақ театрын сабақтан тыс кезде де қолдануға болады.

Ас ішер алдында қолдануға болады.

Мына суретте тамақ ішкен кезде саусақ қуыршағы арқылы: (тақпақ айтуға болады).

Тамақ ішер кез келді

Сөйлемейміз, күлмейміз.

Астан басқа өзгені,

Көзімізге ілмейміз. (Астарың дәмді болсын).

Балабақшадағы театрландырылған іскерлік бағдарламасы: 5 бөлімнен тұрады.

Театрландырылған ойын.Кез келген өмірлік мән жайда өз құрбыластарымен және үлкендермен қарым-қатынас жасай білуге, кез-келген жұмысқа шығармашылық қабілетпен қарауға, эстетикалық сезіммен ойнау арқылы мінез құлқын дамыту. Бұл бөлімдегі ойын 3-ке бөлінеді:

дамытушылық

әсемділік

театрлық.

Ырғақтыиілгішті (ритмопластика)– бұған кешенді (комплекст) ырғақтылық, музыкалық, иілгіштік ойындар мен жаттығулар кіреді. Дене қозғалысының нақтылығымен еркіндігін дамытуда, өзінің денесінің сыртқы қоршаған ортамен байланысқан қарым-қатынасын сезінуге балаларды эстетикалық, психологиялық қабілетін дамытады.Сөз мәдениеті және техникасы. Ойындар мен жаттығулар сөйлеу логикасы мен дикциясын дұрыс артикуляциясын меңгере білуге, сөйлеу құрлымын еркін айтуға, тыныс алуын дамытуға бағытталған. Бұл бөлімге сөздермен айтылатын ойындар кіргізілген. Бейнелеу арқылы сөйлетуін дамыту, шығармашылық фантазиясын дамыту, шағын әңгіме және ертегі құрастыра білуге үйретеді. Жаттығулар 3-ке бөлінеді:

тынысалу және артикуляциялық

дикциялық және интонациялық

сөздермен шығармашылық ойындар.

Театр мәдениеті: Балаларға театр өнерінің шынайы сезімдерін меңгерту. Бөлімнің негізгі тақырыптары: театр өнерінің ерекшеліктері, театр

өнерінің түрлері, қойылымның жасалуы, сыртқы және ішкі театр, көрермендер мәдениеттілігі.

Қойылыммен жұмыс – жанама бөлім, авторлық саханалауға негізделген.

Оған кіретін тақырыптар.

қойылыммен таныстыру

қойылымды мазмұндап, талдау, кейіпкерлендіру.

Қойылымға қажетті құралдар дайындау. Көріністі безендіру.

Дайындық

Қойылымды саханалау.

^ Балалар театрының бірнеше түрлері бар:

Ең көп тараған түрі :ойыншықтар театры -Бұнда балалар қысқа тақпақтарды жаттап, оның өзіне тән орындау кезінен бастап-ақ кішкене көлемді спектакельдер ойнайды. Ондағы адамдар рөлін ойыншықтар орындайды.

Жіптің көмегімен басқарылатын қуыршақтарды – маринеткалар дейді. Оларды әр түрлі материалдардан жасайды. Жұмсақ ойыншықтарды да қолдануға болады. Мұндай ойыншықтар қозғалысқа ағаш таяқшалар арқылы келтіріледі, яғни екі айқастырылған ағаш арқылы жіп өткізіліп ойыншыққа байланады. Қолмен қуыршақтарды басқарады. Театр қуыршағының биіктігі баланың биіктігіндей болады. Бала өзіне кастюм, үлкен бетперде. Үлкен алақандар киеді, олар тірі қуыршаққа ұқсайды. Өздері қуыршақты жасауға болады. Оның негізі болып үш бұрышты орамалды алуға болады. Бір бұрышын қуыршақтың басына, екі бұрыштарын резинка арқылы баланың саусақтарына бекітіледі. Қуыршақтың басына тесмалар қосады, ол қуыршақ пен жүргізушінің мойынына ілінеді. Бұл қуыршақтар балаларға әнмен, бимен, ойынмен көрсету арқылы шығармашылықтарын дамытады. Бұл балалрдың өздерін еркін сезінуіне, өз күшіне сене білуге көмектеседі.

^ Саусақ театрында– саусақтардың көмегімен қандайда болмасын ертегіні немесе өлең-тақпақ шумағын саханалау болып табылады. Саусақ театры арқылы баланың сөйлеуге деген талпынысы, қабілеті дамып, ынтасы артады және шығармашылық әрекетіне жол ашылады. Саусақ ойынын ойнай отырып, балалар қоршаған ортадағы заттар мен құбылыстарды, жан-жануарларды, құстарды және ағаштарды бейнелей алады. Саусақтарының қозғалыс қимылына қарап, бала қуанады шаттанады, сөз айтуға тырысады және өлеңде үйренген сөз шумақтарын қайталап айта отырып, есінде сақтайтын болады. Сонымен қатар балалар екі қолын қимылдата отырып, оң, сол, жоғары, төмен т.б. түсініктерді бағдарлай алуда үйренеді.

Үстел үстіндегі театры -Сәбилер тобынан бастап-ақ тақпақ пен қысқа өлеңдерді айтқызғанда көркем сөздер әсерлі естілу үшін стол үстіндегі

театрды қолданған жөн. Мұнда үстелде құламай тұратын және қозғалтқанда еш кедергісіз жүретін ойыншықтар қолданылады. Үстел үстіндегі қуыршақтар театрдың бірнеше түрі бар: әр түрлі биіктегі конустан, цилиндрдан, қораптардан жасалған ойыншықтар; таяқшадан жасалған театр; «киндер- театр»; магнит театры; «мачалка театр»; үстел үстіндегі кейіпкерді тоқымадан немесе крючокпен тоқуға болады (олар өздерінің формасын ұстағандай пластмас бутылкаларға кигізіп қойады); ағаш ойыншықтар, саздан жасалған ойыншықтар (дымковски ойыншықтар).

^ Суреттер (картиналар) театры -Декорация мен кейіпкердің – суреттері. Олардың әрекеттері шектелген. Ойнаушының дауыс ырғағы (интонация) арқылы кейіпкердің мінез-құлқы беріледі. Кейіпкер әрекет барысында пайда болады, балалардың қызығушылығын арттырады.

^ Стенд-кітапша театры - Бірін-бірі ауыстыратын иллюстрациялық оқиғалар көрсетіледі. Стенд-кітапшаның беттерін ашу арқылы жүргізуші әр түрлі сюжеттерді көрсеттеді (оқиғалар, кездесулер).

^ Фланелеграф театры - Суреттер мен кейіпкерлер экранда көрсетіледі. Оларды фланельдер ұстап тұрады. Мұндағы суреттерді балалар мен бірге ескі кітаптардан, журналдардан қиып алуға болады.

^ Трафарет театры -Трафарет театры арқылы сөз құрамының байлығын, диалог, монологты дамытуға болады. Балалар дайын трафареттердің көмегімен болашақ кейіпкерлердің суреттерін жасайды. Оларды түрлі-түсті бояулармен бояйды, дайын бейнелерді қайшымен қияды. Бұл жерде балалардың шығармашылық ойлау қабілеттері дамиды. Ұжымдасып жұмыс істеу үрдісінде әрбір бала өзіне берілген бейненің түр-тұлғасын, қимыл-қозғалысын өзгерте алады.

^ Көлеңкелі театр - Жарық өте жақсы түскен экранда адамдар, жануарлар және құстардың пішіндерінің қозғалысына қарауды балалар өте жақсы көреді. Ертегі, әңгіме, өлең, әндерді көлеңке театры арқылы айтуға болады. Көленке таетрдың қойлымын көрсетуге үш тәрбиеші қатысады. Біреуі мазмұнын оқиды, екеуі көріністі көрсеттеді. Көлеңке театрдың сақанасы экран болады. Экранды ағаштан немесе қалың кардоннан жасайды, ою-өрнекпен өрнектейді. Кейіпкерлерді көрсету үшін – оны экранның арт жағынан ұстайды. Кейіпкерлерді қара түспен жуқа кардоннан жасайды, жіп арқылы қозғалтады. Кейіпкерлерді көрсеткенде қол көрінбеу керек. Бұл көріністер балалардың шығармашылықтарын арттырады, ой өрістері дамытады.

«Алтын бала» №45

«Правило безопасности дома»

Предшкольная группа

«Солнышко»

Воспитатель: Суттер Е.В

Актобе 2025

Безопасность дома

Родителям приходится рассказывать детям про безопасность дома с момента, когда ребёнок впервые остаётся один. Обычно мамы и папы начинают постепенно приучать малыша: с 15 минут в дошкольном возрасте и постепенно увеличивая до пары часов, а потом — и целого дня.

Звоните ребёнку раз в час, но не спрашивайте всё ли в порядке, всё ли хорошо с ним, чем он занимается, что планирует делать дальше. Поболтайте о том, что для вас привычно.

Правила безопасности дома

Рассказываем самое главное, чему стоит научить своих детей.

Коммуникация с незнакомцами

Не называй домашний адрес

Никто не должен знать, где ты живёшь. Даже если будут предлагать «подвезти», «зайти в гости», «просто знать, на всякий случай» — никогда не соглашайся, если не знаешь человека.

Не рассказывай, что остался дома один

Эта информация может заставить действовать грабителей, которые посчитают, что легко справятся с ребёнком. Поэтому не говори, что сегодня вечером никого, кроме тебя, дома не будет.

Не заходи с незнакомцем в подъезд, в лифт

Ты никогда не сможешь угадать, как себя поведёт другой человек. Даже если на первый взгляд он кажется спокойным, добрым и вообще обычным. Подъезд и лифт — это замкнутые помещения, в которых, в случае чего, тебе будет трудно помочь.

Не пускай незнакомца в квартиру

Не подходи к двери, не спрашивай: «Кто там?». Даже если с другой стороны двери тебе будут кричать: «Это соседи/друзья родителей». Это всего лишь провокация. Лучше совсем не отозваться, но если кто-то ломится в дверь, скорее звони родителям и прячься в самый дальний угол.

Игры в квартире

Не перевешивайся через окно или балкон

Эта невинная шалость может закончиться большой трагедией. Ты можешь нечаянно выбросить мяч в окно, потянуться за ним и вывалиться. Это одна из самых распространённых проблем домашней безопасности.

Не спускайся в подвал

Если вы живёте в частном доме, не стоит в одиночку спускаться под землю. Мало ли, что может случиться, например, захлопнется дверь. А помочь будет сложно, потому что изнутри она не будет открываться, а снаружи никого нет.

Не балуйся с опасными предметами

Спички, зажигалки, свечи, газ, розетки, ножи, ножницы, моющие средства. Все огнеопасные предметы лучше оставить. Если вдруг выключат свет, воспользуйся фонариком. Если у вас в доме газ, пожалуйста, будь осторожен. Не включай сразу на максимум и не забывай выключать. Про то, что пальцы в розетки засовывать нельзя, наверное, ты уже знаешь. Но ещё туда нельзя засовывать металлические детали. Да и в целом ничего, кроме вилок от электрических приборов. Режущие предметы тоже могут составлять опасность, если ими неумело пользоваться. А моющие средства — это химия. Её попадание на кожу, в глаза и в рот необходимо избегать.

Техника безопасности

Не пользуйся электроприборами без необходимости

Не включай всё, у чего есть провод и вилка, а ещё свет. Это даст скачок напряжения и отключит электроэнергию. В худшем случае — вызовет пожар.

Не забывай выключать воду

Оставленный открытым кран равен потопу. Всегда следи за тем, чтобы он не капал и не оставляй «что-нибудь наполниться», если уходишь. Велика вероятность, что забудешь.

Не трогай горячие предметы

Для разогретой еды можно пользоваться кухонными прихватками, а утюг может подождать прихода родителей. Но если уже обжёгся, скорей под холодную воду, а в аптечке посмотри мазь от ожогов.

Не ешь незнакомые лекарства или еду

Если эти таблетки ты видишь впервые в жизни, не стоит даже читать, что написано на упаковке. Если у тебя что-то болит, спроси у мамы, что можно выпить. И не пей больше одной таблетки! Иначе может случиться передозировка препаратами. С едой тоже не стоит проводить эксперименты. Например, никогда не открывай уксус. Ешь то, что тебе знакомо.

Как сделать дом безопаснее

Даже если все правила оговорены, некая подстраховка не помешает — вам будет спокойнее.

- Используйте защитные механизмы: съёмные ручки на окнах, закрытый газ и прочие меры, повышающие безопасность ребёнка дома. Обычно родители знают, к каким объектам в квартире дети проявляют повышенное внимание.

ГККП ясли-сад №45 «Алтын бала»

Доклад на тему :

« Правила безопасности в детском саду »

Предшкольная группа : « Смешарики »

Воспитатель Казина Г.С.

Актобе 2025.

Правила безопасности в детском саду

Правила безопасности в детском саду — это совокупность методов, мероприятий и средств, обеспечивающих безопасность воспитанников и работников учреждения.

Правила для детей на занятиях:

не залезать на подоконники, столы и другую мебель;

не бегать по группе и спальне (острые углы мебели могут послужить причиной травмы);

не брать в рот мелкие игрушки или части игрушек (можно проглотить их или же подавиться);

сидя на стуле, не раскачиваться;

не приносить из дома жевательную резинку, печенье, конфеты, а также колющие, режущие и другие потенциально опасные предметы;

переходить из одного помещения в другое только в сопровождении взрослого;

открывать и закрывать дверь медленно, убедившись, что за ней никого нет, держать дверь за ручку, не подставляя пальцы;

при движении не удерживать других детей, не толкать их;

при любом ушибе или ссадине сразу обращаться к воспитателю.

Правила на прогулке для детей:

одеваться перед прогулкой внимательно и правильно, начинать тогда, когда скажет воспитатель;

при ходьбе по лестнице держаться за перила;

соблюдать дистанцию между детьми идущими сзади и спереди;

идти на прогулку и возвращаться только в сопровождении взрослого;

не трогать незнакомые вещи (пакеты, сумки, игрушки) и не подходить к ним;

без разрешения не залезать на высокие постройки;

стараться во время игр не задевать других детей;

не разбрасывать по участку игрушки (кто-то может наступить на них и упасть);

без разрешения не выходить за территорию участка;

не подходить к незнакомым;

не трогать бездомных животных и птиц;

не играть осколками стекла и другими острыми предметами, не брать в рот найденные на улице предметы.

Обучение основам безопасности начинается дома, поэтому для родителей важно объяснять ребёнку базовые правила поведения.

№45 «Алтын бала» бөбекжай балабақшасы

Тақырыбы:Жасанды интеллект арқылы бейнені мультипликациялық әдіспен түрлендіру

Орындаған: Молдан А.Б.

Ақтөбе 2025

01

ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТ АРҚЫЛЫ БЕЙНЕНІ МУЛЬТИПЛИКАЦИЯЛЫҚ ӘДІСПЕН ТҮРЛЕНДІРУ

ТОҚЫМА СТИЛІ

ТОҚЫМА СТИЛІНДЕГІ СУРЕТТІ ҚАЛАЙ ЖАНДАНДЫРДЫМ?

02

1-қадам: Суретті дайындау

- Алдымен маған керек суретті ChatGPT-ге жүктедім.

Тоқыма стиліне арналған промт жазу

Мен төмендегі промтты қолдандым:

"Барлық элементтерді — адамдарды, бөлмені, ойыншықтарды — жіп, жүн, киізден тоқылғандай етіп көрсет. Тоқыма текстурасы анық көрінсін. Композиция сол күйінде қалсын."

03

Бізге ChatGPT осындай тоқыма стиліндегі дайын суреттер енгізіп береді. ChatGPT кемінде 5 сурет қабылдайды, яғни 5 суреттен кейін сізде лимит бітеді.

04

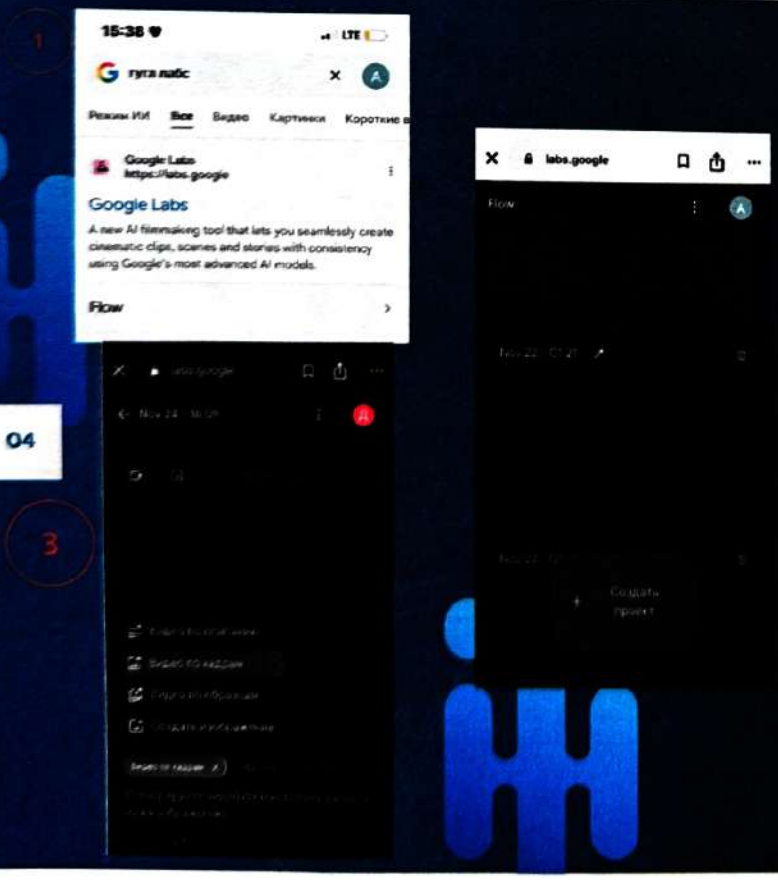

1. Гугл Лабсқа кіресіз.
2. Flow бөліміне өтесіз.
3. Өз Google аккаунтыңызды тіркейсіз.
4. Аккаунт кірген соң «Создать проект» батырмасын басасыз.
5. Кейін «Видео по кадрам» деген бөлімді таңдайсыз.
6. Осыдан кейін өз суретіңізді тіркейсіз.

05

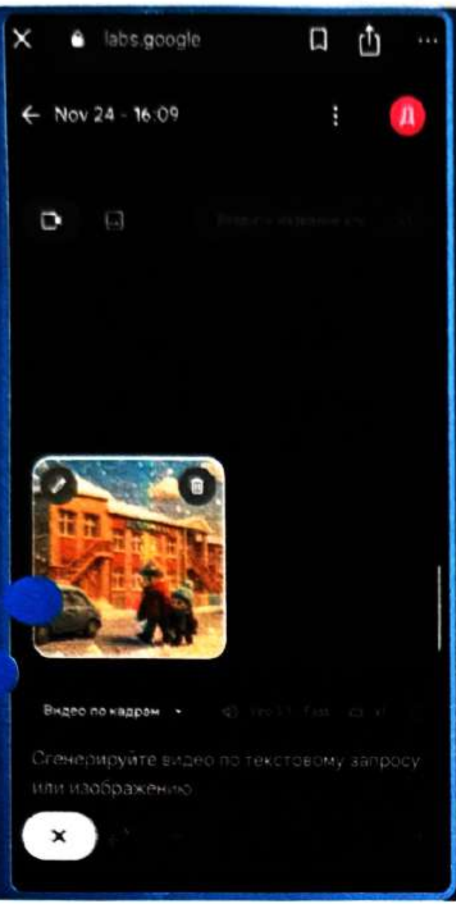

7. Суретті жүктеген соң нақты промт жазасыз.

Мысалы осындай промт жазасыз: «Балалар тоқылған стильде балабақшаға қарай жүріп келеді. Қадамдары жеңіл, қол ұстасқан, көңілді қозғалыспен жүрсін».

06

Google Labs әр жасаған видеоны 8 секундтық қылып береді. Ұзақ видео керек болса, былай жасайсыз:

Алдымен бірнеше бөлек 8 секундтық видео жасайсыз.
Мысалы: 1-видео: балалар келе жатыр
– 2-видео: апай түсіндіріп тұр
– 3-видео: жапсыру жұмысы
Осындай әр көріністі жеке-жеке жасап аласыз.

Барлық 8 секундтық видеоларды телефонға немесе компьютерге жүктеп аласыз.
Сосын **CapCut** қосымшасын ашасыз.
«**Новый видео**» батырмасын басып, барлық жасаған 8 секундтық видеоларды бірден таңдайсыз.
CapCut олардың бәрін біріктіріп, жалғап береді
– Бірігіп шыққанда ол 30 сек, 1 минут немесе одан да ұзын болуы мүмкін.
Дайын болған соң сақтап аласыз.

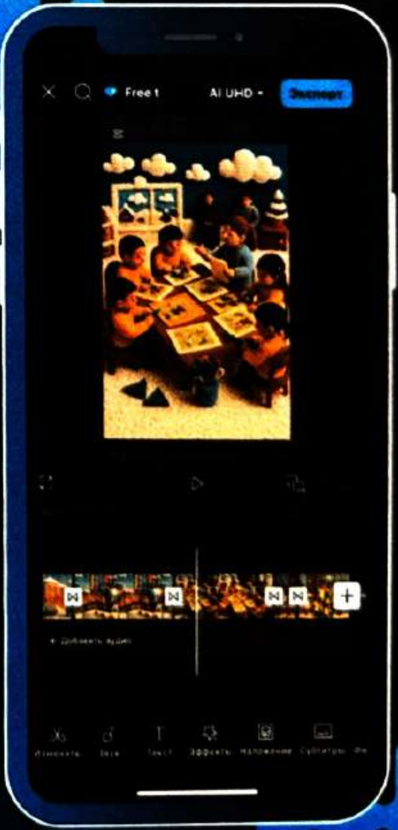

БІЛІП ЖҮРІҢІЗ!

Google Labs-та 100 бонус беріледі. Бұл дегеніміз, сіз кем дегенде 5 видеоны жасай аласыз. Әр видео шамамен 8 секундтық болады. 5 видеодан кейін сіз ақылы бөлімге өтуге болады. Ақылы бөлімде, төлеміңізге байланысты, сізге қосымша бонустар беріледі.

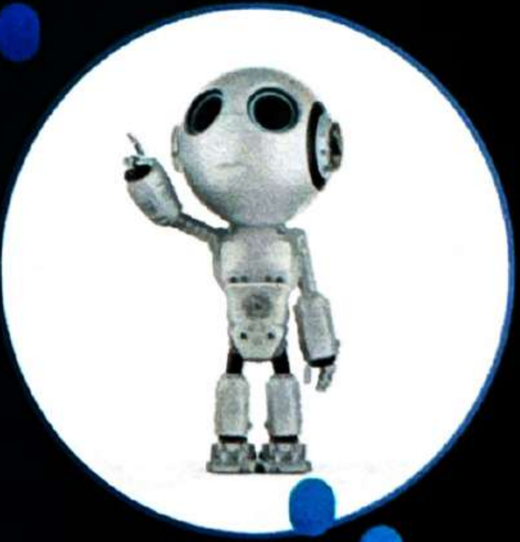

№45 «Алтын бала» бөбекжай балабақшасы

Тақырыбы: «Музыкалық театрландыру арқылы мектепке дейінгі жастағы балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту»

(Дөңгелек үстел)

Ақтөбе 2024жыл

Мәдениетті ұлтшыл адам тәрбиелеуге өте үлкен екі күш ерекше ықпал жасайды, ол- өнер мен білім. Бұл екі күштің екеуіде кітапта тоғысқан,- деп ұлы ойшыл И.Герцен айтса, В.А.Сухомленский былай деген: « Музыкалық тәрбие- бұл музыкантты тәрбиелеу емес, ең алдымен адамды тәрбиелеу».

Эстетикалық тәрбие мектепке дейінгі балалардың әсемдікті қабылдап, сезіну және түсіну, жақсы мен жаманды байқап, шығармашылық тұрғыдан және қимыл жасау сөйтіп көркем қызметтің әр түріне қамтылу қабілеттерін дамытуға бағытталған.

Эстетикалық тәрбиенің жарқын құралдарының бірі- музыка. Музыка осы маңызды міндеттерді орындау үшін балада жалпы музыкалық қабілеттерін дамыту керек. Ал жалпы музыкалық қабілеттердің негізгі ерекшеліктері қандай?

Мектеп жасына дейінгі балаларда жас кезеңдеріне сәйкес музыкалық қабілеттің даму ерекшеліктеріне тоқталсақ:

Бір жасқа аяқ басқанда белгілі ғалымдар, педагог-психологтар балалардың есту сезімінің ерте пайда болатынын айтады. Дұрыс дамып келе жатқан нәресте алғашқы айдан-ақ музыканың сипатына қозғалыс комплексі деп аталатын қимылмен жауап береді , қуанады немесе тынышталады. Бір жасқа шыққанда бөбек ересек адамның салған әнін тыңдап, оның интонациясына ілесе былдырлап, уілдейді. Екі жасқа аяқ басқанда бала жоғары немесе төмен дыбыстарды, қатты және бәсең дыбыстарды, тіпті темблік реңкті айыра біледі. (сылдырмақта немесе барабанда ойнайды)

Үш және төрт жасқа басқанда балалардың сезімталдығы артады, заттар мен құбылыстардың, оның ішінде музыкалық қасиеттерін дәл айыра алатын болады. Ке»бір бөбектер қарапайым әуенді дәл қайталап айта алады . Баланың музыкамен шұғылданғысы келеді, белсенді іс- әрекет басталады. Олар билеуге мүмкіндік беретін түрлі қимылдар жасауға қалыптаса бастайды. Бес жасқа аяқ басқанда бұл балалардың көп нәрсені білуге құштар шағы. «Неге?»,Неліктен деген сұрақтарды көп қоятын шағы. Бөбек өте байқағыш келеді. Музыканың көңілді,қуанышты сабырлы екені, дыбыстардың жоғары-төмен , қатты, ақырындығын,пьесадағы екі бөлімді, әуеннің қандай аспапта ойналып тұрғанын ажырата біледі.Бала әнді қалай аиту,қол ұстасып,ән салып жүріп билеуде қалай қимылдау керектігін,шапшаң биді қалайорындау керектігін түсінеді.Ән аитуда вокальдық-есту қабілеттері үйлесе бастайды.

Қозғалыстың негізгі түрлері-жүру,жүгіру,секіруді балалардың меңгеруі олардың ойындар мен билерде кеңірек қолдануларына мүмкіндік береді.

Алты және жеті жасқа аяқ басқанда бұл балаларды мектепке дайындайтын кезең.Музыка туралы алған білімдері мен әсерлері негізінде балалар тек сұраққа жауап беріп коймай,сонымен қатар музыкалық шығармаларға өзінше сипаттама да бере алады. Музыканы бейнелеу Құралдарын талдай біледі,музыка әуеніндегі әртүрлі сарынды сезіне алады.Алты және жеті жастағы балалардың дауысы бұрынғыдан да бекіп, диапазоны кеңейеді,әншілігі айқындалады,дыбысы ашықталады.Енді әндер мен билерді ,ойындарды өз бетінше шығармашылық тұрғыда орындайды.Музыкаға деген ынтасымен қабілеті айқын көріне бастайды.

Баланың балғын шақтан мектепке дейінгі өсу сатыларындағы өзгерістерді көре отырып ,музыкалық қабілеттің дамуына балалық шақтан басқа қолайлы кезеңді елестету қиын. Казіргі қоғам жағдайында балаларға музыкалық тәрбие мен білім беру жұмысы жаңа деңгейге көтеріледі.Осы жұмыстың мақсаты мен міндеттерін іске асыруда музыка жетекшісі орасан зор рөл атқарады.

Баланың өсу сатыларындағы өсгерістерді ескере отырып ,музыкалық қызметті баланың екі жас шағынан бастап дұрыс ұйымдастыру ,әр музыка жетекшісінің міндеті . Музыка жетекшісінің мақсаты –әрбір баланы жеке тұлға ретінде танып,олардыңмузыкалық қабілетін дамыту.Ал мектеп жасына дейінгі балаларда жалпы музыкалық қабілет белсенді музыкалық қызымет процесінде дамиды.Музыкалық қабілетті белсенді қызмет процезінде дамыту қандай жаңа технологиялық әдіс- тәсілдерді қолдану тиім десек,бүгінгі күні дидактика саласындағы фундаментальды технологияның бірі-педагогикалық ойындар технологиясын айтуға болады.

Педагогикалық ойындар

Мақсатына қарай

Ұйымдастырылу құрылымына қарай

Олардың жас ерекшелік мүмкіндіктеріне сай пайдалануына қарай

Мазмұнның өзіндік ерекшелігіне қарай жеткілікті дәрежеде алуан түрлі болып келеді. Әсіресе, ойынды қолдану халықтық педагогикада, мектепке дейінгі және мектептен тыс мекемелерде кеңінен тараған. Оқу үрдісінде ойын технологиясын қолдану орнын анықтау, ойын элементтерін кіріктірудің оңтайлығы мен тиімділігі педагогтың педагогикалық ойындар қызметі мен классификасын түсінумен, қолдану шеберлігімен тығыз байланысты.

Осы әдістемелік құралда ойын технологиясы арқылы балалардың музыкалық шығармашылық қабілетін дамытуға көмектесетін ойын тапсырмалар,әндік ойындар, ойын-жаттығулар беріліп отыр.

1. «Жұмбақ дыбыстар әлемінде» бөлімінде музыкалық дыбыстардың ерекшеліктерін мағлұмат берілген. Баланы музыканың жоғарылығын, күшін, ұзақтығын, тембрін білуге үйретеді.

2. «Сиқырлы музика елі» бөлімінде тапсырмалар қызықты ойындар дыбысты тыңдауға жеңіл, көлемі кішкентай, музыкалық шығармаларды дұрыс тыңдай білуге кеңес береді.

3. «Баспалдақ пен өлеңдетіп» бөлімінде өлең тыңдау сауаттылығына көңіл аударылған. Ұсынылған өлеңдер музыкалық қызметтегі түрлі шығармашылық қабілеттерін оятады. Бұл әдістемелік құралда қимылдағы, пантомимодағы және театрландырылған ойын, музыкалық аспаптарда ойнау шығармашылық қызметтегі ойындар берілді.

В.Сухомлинскийдің «Ойын-дүниеге ашылған үлкен жарық терезе іспеттес, ол арқылы баланың рухани байлығы жасампаз өмірімен ұштасып, айналадағы дүние туралы түсінік алады» деген сөзін ескере отырып, сабақтарыма ойын жаттығу түрлерін енгізДІМ.

ӘЛЕМДЕГІ ЖҰМБАҚ ДЫБЫСТАР

Бізді қоршаған ортадағы әртүрлі дыбыстардың өзіндік сыры мен жұмбақтарын түсіндіру. Дыбыс дегеніміз не Дыбыс бұл жаңғырық, әртүрлі затқа әсер ететін соның ішінде тірі затқа және ең бастысы адамдарға әсер етеді. Дыбыстар шулы дыбыстар шулар деген сөзден шыққан. Музыкалық дыбыстар бұдан (әндер, күйлер, әуендер шығады(.Ойын тапсырмалар

ШУЛЫ ЖӘНЕ МУЗЫКАЛЫҚ ДЫБЫСТЫ ТАП.

Суретке (барабан, сыбызғы, қоңырау, балға, ит, мысық, баян, домбыра, қаз(қарап, балалар қай уақытта шулы не музыкалық дыбыстарды еститінін айтады.

ДЫБЫС КҮШІ ЖӘНЕ ДИНАМИКА БЕЛГІЛЕР.

Жай, қатты дыбыстарды шатастырмау. Адамдардың сөйлескенде кімнің қатты, кімнің жай сөйлескенін ажырату. Қатты дауысты форте (f) деп, жәй дауысты пианно (p) деп атайды. Дыбыс күшін айыру ойын жаттығулар.

ҚАТТЫ ЖӘНЕ ЖӘЙ ӘНДЕТЕМІЗ.

Ойын көрнекілігі   Кез – келген ойыншық.

Ойынның жүруі Ойынға бірнеше бала қатысуға болады. Ол баланың достары болуға болады. Алдымен бастаушы бала сайланады. Ол бөлмеден шығарылады, қалғандары ойыншықты бір жерге тығып қояды. Бастаушының мақсаты музыканың қатты немесе жәй естілуімен ойыншықты тауып алу. Ойыншыққа жақындаса музыка қаттырақ болуы керек, алыстаса жайланады.

Бала тапсырманы орындаса, ойынды қайта ойнағанда ойыншықты өзі тығуға құқылы.

БАУЫРСАҚ.

Ойынға қажет көрнекіліктер Қағаздан бауырсақ және бірнеше басқа заттар (бөрене, ағаш түбі, шырша, саңырауқұлақ т.б.(қиып жасайды.Бастаушының қолына ұстайтын таяқша керек. Ойын алаңы-үстел, немесе бір үлкен бет қағаз бола алады. Қиылған заттарды ойын алаңына орналастырады.

Ойын жүрісі Ойынға қатысушылар ойын алаңындағы пішіндерді қарап тұрады немесе теріс қарап тұрады. Қалған қатысушылар пішіннің астына бауырсақты тығып қояды да бастаушыны шақырады. Ойын басталарда тақпақ айтуға болады.

Домалап кетті бауырсақ

Қалай оны біз тақпақ.

Кәне, Олжас жолмен жүр

Өлеңге қарап тауып көр.

Ойыншылар таныс бір өлеңді айтады. Бастаушы таяқшаны алып, пішіндерді аралап бауырсақты іздейді. Жақындағанда өлеңді қаттырақ айтады, алыстаса жайлатады.

ҚАТТЫ ЖӘНЕ ЖӘЙ МУЗЫКА.

Мақсаты Музыка тіліндегі динамикалық айыруларды білгізу.

Ойын көрнекілігі Қатты қағаздан жасалған текшелер.

Ол текше үш ыршаға бөлінеді. Үш кішкентай текше-шаршы бір түсті, бірақ үшеуінің қанықтылығы үш түрлі. Мысалы 1-уі солғын көгілдір, екіншісі көгілдір, үшіншісі көк шаршы қанықтылығы бір динамикалық айыруға теңестіріледі

Солғын көгілдір-музыканың жай естіледі.

Көгілдір-одан гөрі қаттырақ.

Көк түс-қатты естілуі.

Ойын жүрісі :ойыншыларға шаршыны таратамыз,қолдану тәсілдері түсіндіріледі.Музыкалық пьеса ойналғанда динамикалық ауытқулар өзгертілгені көрсетіліп ,шаршылар арқылы анықталып көтеріледі.

Кей жағдайда шаршылар үш жағдайда жасалса (қызыл, жасыл, көк)ойынды қызықтырақ өткізуге болады .Ол үшін музыканы тыңдағаннан кейін, ол көңілді ме, мұңды ма шаршы түсін өзгертіп отырады. Мысалы: көңілді-қызыл :мұңды-көк.

Жоғарғы төменгі дыбыстар.

Дыбыстың тағы бір сырын қалай білеміз. Екі адам кездесіп қалды делік, біреуі дәу адам, жуан дауысты, екіншісі кішкентай ғана адам нәзік жіңішке дауысты.

-Сен қайда тұрасың? – дейді дәу адам жуан дауыстап.

-Мен гүлдер әлемінде тұрамын – дейді жіңішке нәзік дауыспен.

Міне дыбыстың жуан және жіңішке түрімен таныстық. Ойын жаттығу.

Ойланып шешуін тап.

Ойын көрнектілігі: Ойыншыларға текшелер беріледі. Текшеде- аю, қоян, құс, қасқырдың суреттері.Ойын жүрісі: балаларға текшелер таратылады. Аспапта немесе магнитофонда аңдар туралы өлең ойналады. Балалар сазын танып , керек текшені көтереді. Ойын процесінде төмен , орта және жоғары регистрдағы дыбыстарды айыруға үйренеді.

№ 45 «Алтын бала» бөбекжай-балабақшасының
меңгерушісі Жусупова Ш.Т

Тақырыбы: «Санамақтарды үйретуде нейрожаттығуды қолдану»

Орындаған тәрбиеші: Сатыбалдиева А.А

2025 ж

Санамақтың тәрбиелік мәні.Санамақтарды халық,негізінен жас балаға сан үйрету мақсатында шығарған.Санамақ баланың есте сақтау қабілетін дамытады. Баланың ойы жүйрік, зерек болып өсуі үшін кішкентай күнінен санамақтар, мақал-мәтел, жұмбақтар жаттатып өсіру керек.

Санамақты балалар тілі еркін шыға бастағаннан 3-5жас аралығынан үйрете бастайды.

Санамақтар бірнеше түрге бөлінеді.

Саусақ санамақтар, сан санамақ, ұлттық санамақтар, күн санамақтар және т.б. Балалардың жасына сай мен саусақ санамақты алдым.Саусақтарды санау арқылы балаға санауды үйрете аламыз және баланың саусақ моторикасының дамуына көмектесе аламыз.Осы жерде сөзім дәлелді болсын деп, балалармен түсірген видеом бар, соны сіздерге ұсынамын;

«Қуырмаш» санамақ (музыка ырғағымен)

Сонымен бірге саусақ санамақтарды жаттатуда балаларға пайдасы өте көп.Балаға санамақтарды жаттату арқылы оның сөйлеу тілін дамытуға және қол моторикасының икемділігін арттыруға көмектесе аламыз сонымен қатар бала шешен сөйлеуге,тапқырлыққа үйрене бастайды.

Бір дегенің – білім,

Білім – жарық күнің.

Екі дегенің – еңбек,

Еңбек бәрін жеңбек.

Үш дегенің – үміт,

Үмітсіз жоқ жігіт.

Төрт дегенің – талап,

Талмайтұғын қанат.

Бес дегенің – бірлік,

Бірліксіз жоқ тірлік.

Осы санамақтарды жаттаудан кейін мен балаларға нейрожаттығуды бірге орындауды ұсындым.

Нейрожаттығу дегеніміз- мидың жан-жақты және екі жарты шардың жаттығуына арналған көпбағытты жаттығулар жиынтығы.Нейрожаттығу –бала үшін таптырмас тәсіл болып саналады.Нейрожаттығудың пайдасы ұсақ және ірі моториканы дамытады,ақпаратты тез қабылдап қорытуға көмектеседі.Зейін мен есте сақтау қабілетін арттырады.

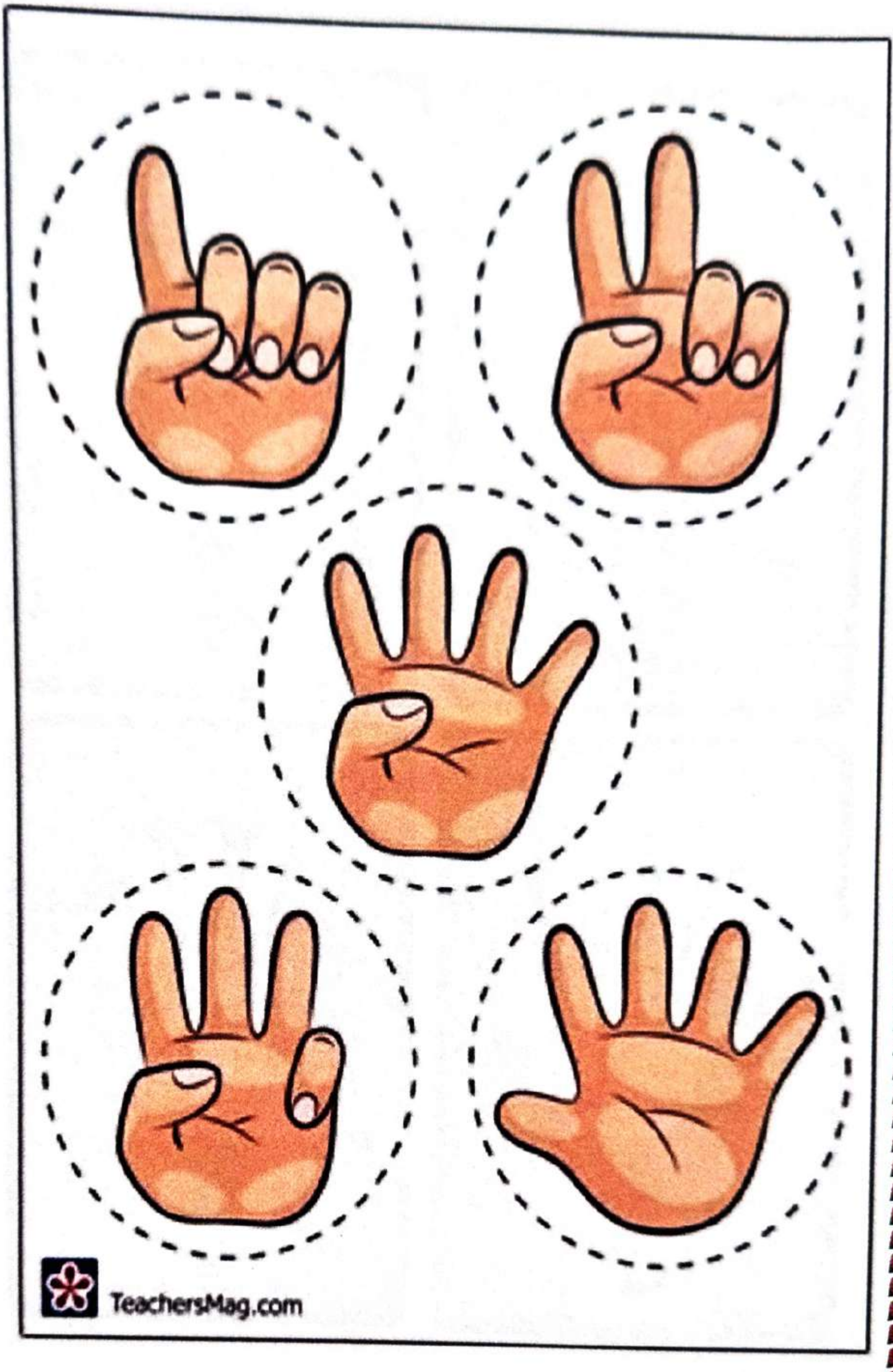
TeachersMag.com

1

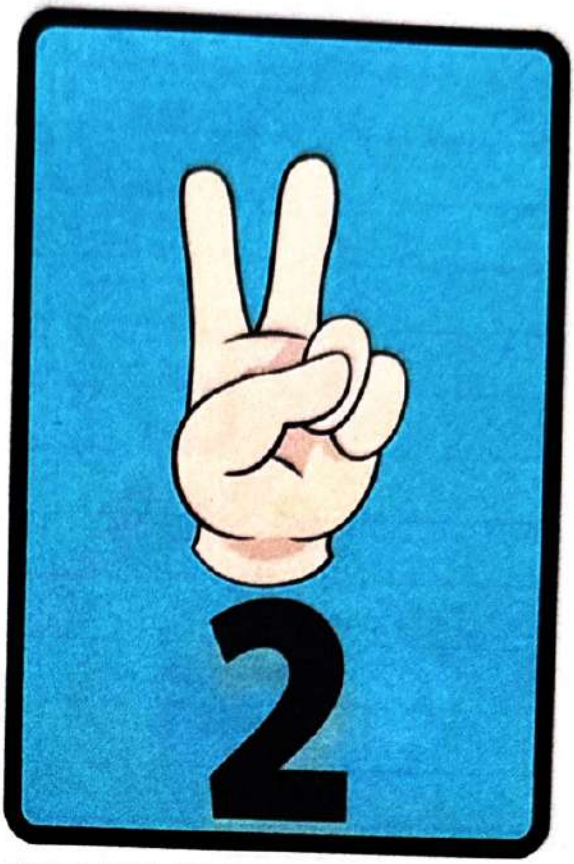
2

3

4

Сонымен бірге санауды балаларға үйреткен кезде сандар жазылған карточкаларды қолдануға болады.Балалар карточкадағы сандарды тәрбиешінің көмегімен қайталай отыра, сандарды оңай жаттайтын болады.

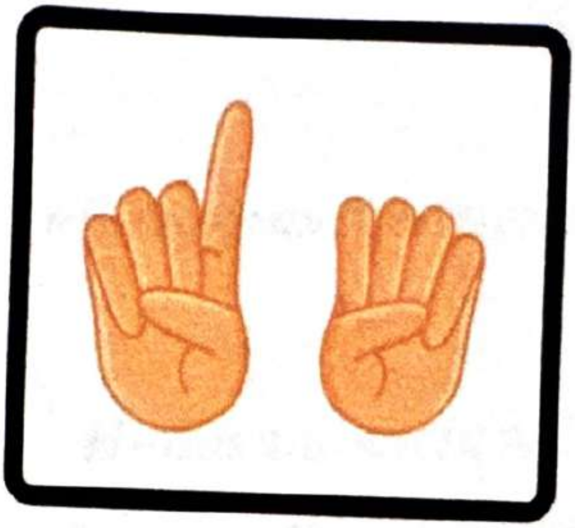
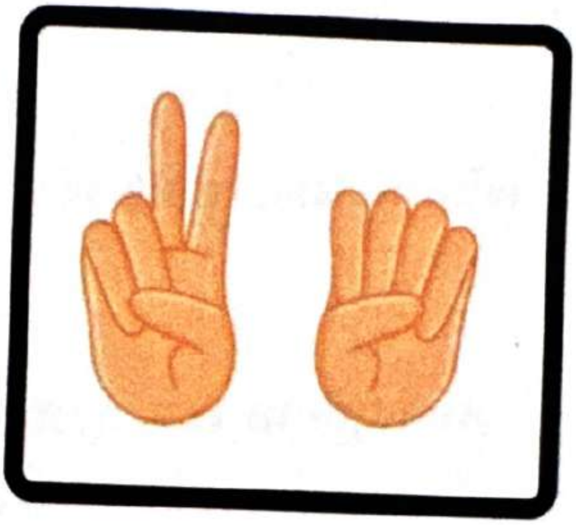
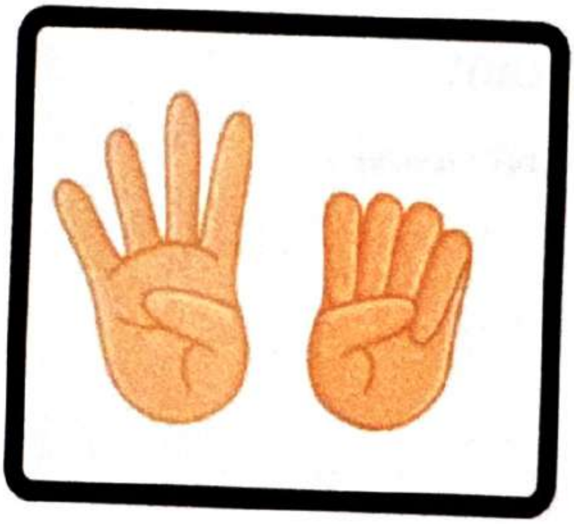
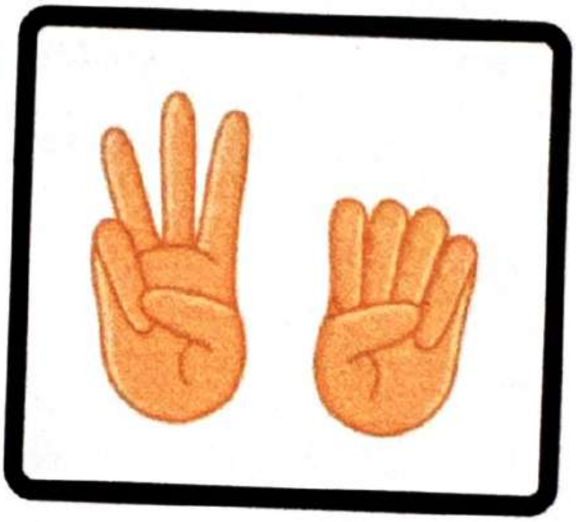
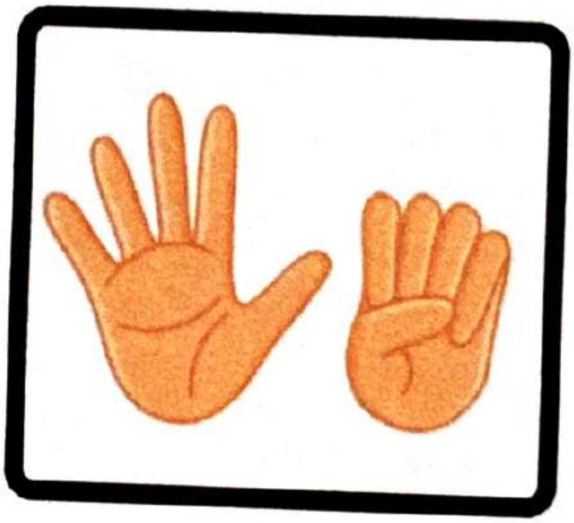

№ 45 «Алтын бала» бөбекжай-балабақшасы

«Балақай» мектепалды даярлық тобы

Инновациялық әдістермен цифрлық ресурстарды қолдану

(баяндама)

Тәрбиеші: Тажбагамбетова М.М

Ақтөбе – 2025жыл

Баяндама

Тақырыбы: Инновациялық әдістер мен цифрлық ресурстарды қолдану

Кіріспе

Қазіргі заманда білім беру саласында жаңа технологиялар кеңінен қолданыс табуда. Соның ішінде жасанды интеллект (ЖИ) – тәрбиешілердің жұмысын жеңілдететін, оқу-тәрбие үдерісін тиімді ұйымдастыруға көмектесетін маңызды құралдардың бірі.

Негізгі бөлім

1. ЖИ-дің тәрбиешілер үшін пайдасы:

Оқу материалдарын дайындау:

ЖИ арқылы ертегілер, әңгімелер, жаттығулар, суреттер мен слайдтар қысқа уақытта жасалады. Бұл тәрбиешінің уақытын үнемдейді.

Жеке оқыту мүмкіндігі:

Әр баланың жас ерекшелігі мен қызығушылығына сәйкес тапсырмаларды автоматты түрде бейімдеуге көмектеседі.

Шығармашылық қолдау:

Балаларға ойындар, суреттер, тақпақтар ойлап табуда тәрбиешіге жаңа идеялар ұсынады.

Қауіпсіздік пен бақылау:

ЖИ арқылы топтағы балалардың қатысуы, тәртібі, тамақтануы сияқты мәліметтерді қадағалауға арналған арнайы бағдарламаларды қолдануға болады.

2. ЖИ-дің тәрбиелік үдерістегі рөлі:

Балалардың тілін дамытуға арналған интерактивті ойындар ұсынады.

Музыка, сурет, логикалық тапсырмалар арқылы балалардың қызығушылығын арттырады.

Танымдық қабілеттерді дамытуға арналған жеке бағдарламалар құрады.

3. Болашақтағы мүмкіндіктері:

Балабақшада смарт-роботтар мен ЖИ қосымшалары балаларға ертегі оқып беру, тіл үйрету, қарапайым логикалық есептерді орындау сияқты қызметтер атқара алады.

Тәрбиешілердің жүктемесі азайып, балалармен тікелей қарым-қатынасқа көбірек уақыт бөлуге мүмкіндік береді.

Қорытынды

Жасанды интеллект – заманауи тәрбиешінің сенімді көмекшісі. Ол балабақшадағы оқу-тәрбие жұмысын тиімді ұйымдастырып қана қоймай, балалардың шығармашылығын, танымдық қызығушылығын арттыруға септігін тигізеді. Тәрбиешілер ЖИ құралдарын дұрыс пайдалана білсе, балабақшадағы білім беру сапасы жаңа деңгейге көтеріледі.

Педагогің міндеті

Сабақ өткізу

Жи көмегі

- Презентациялар, тапсырмалар, көрнекі материалдар жасайды

Нәтиже

- Сабақ көрнекі әрі қызықты болады

QUIVER- 3D БОЯМАҚТАР

PROMIT.RU- СӨЗДІК

PRESENTATION.AI-ПРЕЗЕНТАЦИЯ ЖАСАЙДЫ

CAPILOT-СҰРАҚҚА ЖАУАП БЕРЕДІ,СУРЕТ ЖАСАП БЕРЕДІ

CHAT GPT-СҰРАҚҚА ЖАУАП БЕРЕДІ,СУРЕТ ЖАСАП БЕРЕДІ

SLAIDESMANIA-СЛАЙД ЖАСАЙДЫ

GEMINI-СҰРАҚҚА ЖАУАП БЕРЕДІ,КӨМЕКШІ ҚҰРАЛ

№45 «Алтын бала» бөбекжай-балабақшасы» МКҚК

Баяндама

Тақырыбы: Басқа тілде оқытатын мектепке дейінгі ұйымдарда қазақ тілін үйрету үшін «Тілге бойлау» бағдарламасы

Қазақ тілі мұғалімі: Дарибаева Жарқынай Сағидуллақызы

Ақтөбе 2025 жыл

Тақырыбы: Басқа тілде оқытатын мектепке дейінгі ұйымдарда қазақ тілін үйрету үшін «Тілге бойлау» бағдарламасы

Бүгінгі таңда мемлекеттік тілді дамыту – еліміздің басты стратегиялық бағыттарының бірі. Осы орайда, мектепке дейінгі ұйымдарда қазақ тілін үйрету ерекше маңызды болып отыр. Баланың тіл үйренуі ерте жастан басталатыны белгілі. Сондықтан да мектепке дейінгі кезеңде қазақ тілін меңгертуге арналған тиімді әдіс-тәсілдер қолданысқа енгізілуде. Солардың бірі – «Тілге бойлау» бағдарламасы.

Бұл бағдарламаның басты мақсаты – балалардың қазақ тіліне деген қызығушылығын ояту, қарапайым сөйлеу дағдыларын қалыптастыру және күнделікті өмірде тілді қолдануға дағдыландыру. Бағдарлама балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес жасалған және ойын арқылы үйретуді көздейді.

Бағдарламаның ерекшеліктері:

1. Ойын түрінде үйрету. Балаларға ән айту, тақпақ жаттау, қимылды ойындар арқылы тіл меңгерту.
2. Тілдік орта қалыптастыру. Сабақта ғана емес, күнделікті тұрмыстық жағдайда қазақ тілін қолдану.
3. Көрнекілік пен мультимедиа қолдану. Суреттер, карточкалар, мультфильмдер арқылы сөздік қорды байыту.
4. Қатысымдық бағыт. Балаларға дайын сөйлемдерді жаттатудан гөрі, өз ойын қарапайым тілде жеткізуге үйрету.

Күтілетін нәтижелер:

- Балалар қарапайым сәлемдесу, қоштасу, алғыс айту сияқты тілдік әдепті меңгереді;
- Қарапайым сөздер мен сөз тіркестерін дұрыс қолдана алады;
- Өз отбасын, ойыншығын, айналасын сипаттап айта алады;
- Қазақ тіліне деген қызығушылығы артады.

Қорытындылай келе, «Тілге бойлау» бағдарламасы – мектепке дейінгі ұйымдарда қазақ тілін үйретудің тиімді құралы. Ол балаларды ерте жастан қазақша сөйлетуге, мемлекеттік тілге құрметпен қарауға тәрбиелейді.

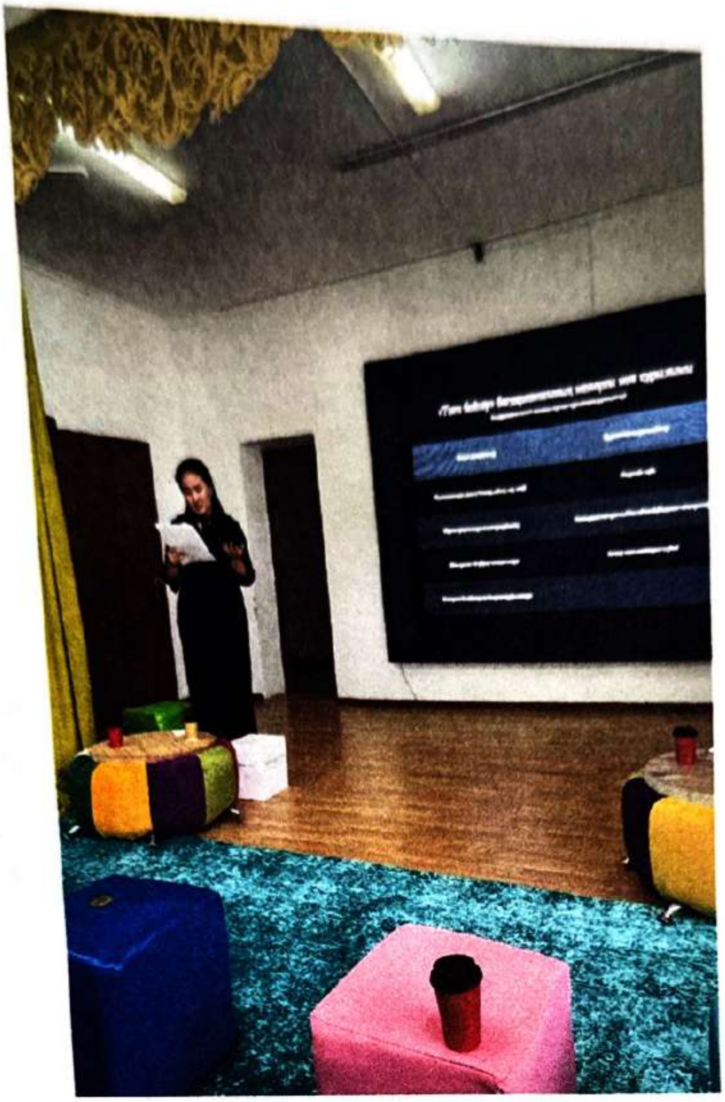

жасылүй

«Жасыл балабақша: Болашаққа инвестиция»

→ Абилкасымова А.А.

«Құрметті әріптестер! Экология – жай ғана тақырып емес, бұл біздің болашағымыздың кепілі.
Егер біз табиғатты бүгін қорғамасақ, ертең кеш болады».

«Неге экология маңызды?»

- Бүгінгі әлемнің басты проблемасы – климаттың өзгеруі, қоршаған ортаның ластануы.
- Баланы табиғатты қорғауға баулу ерте жастан басталуы тиіс.
- Біздің мақсат – экологиялық мәдениеті бар саналы ұрпақ тәрбиелеу.

«Жасыл балабақшаға инвестиция сал – болашаққа инвестиция сал!»

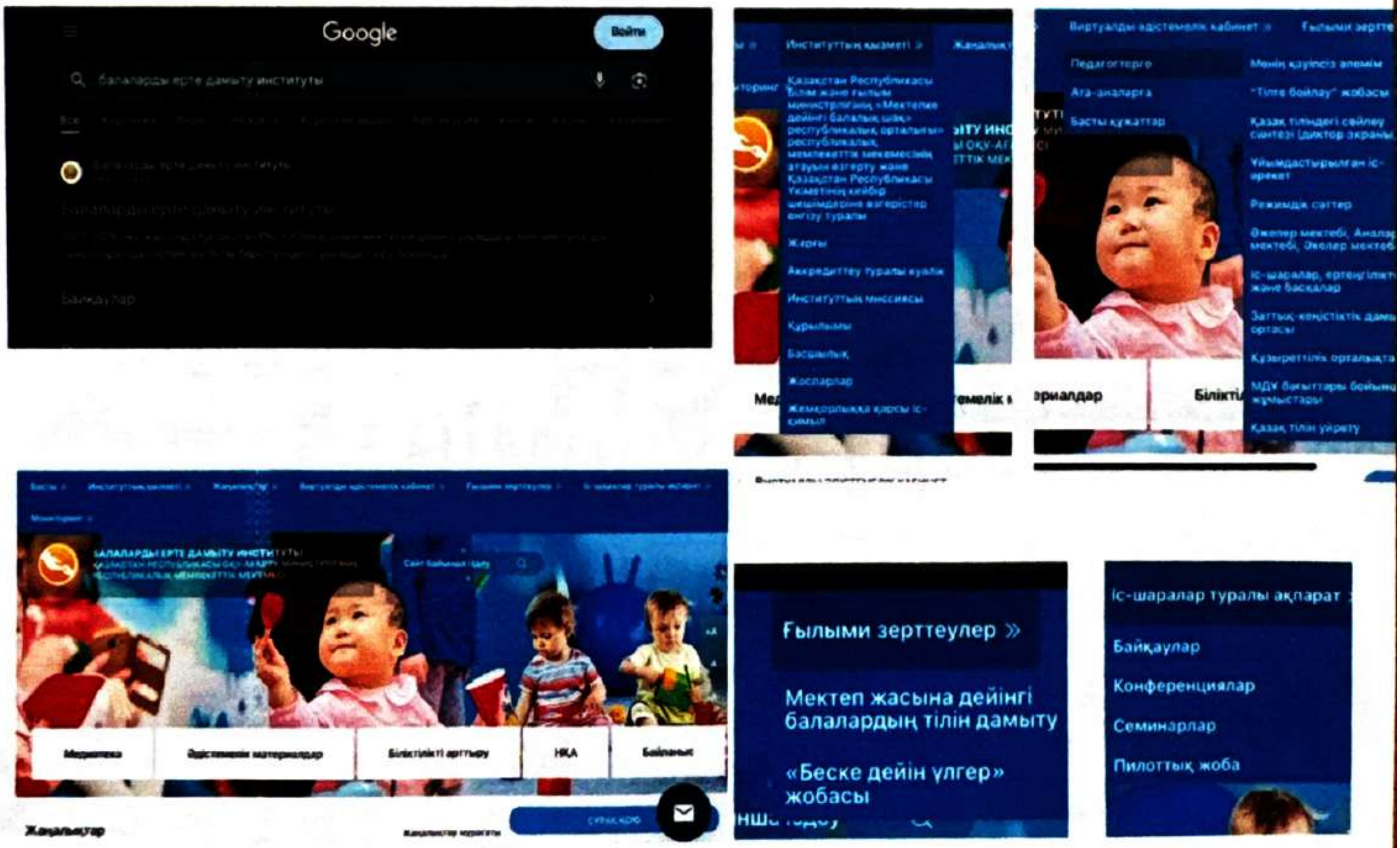

- Виртуалды әдістемелік кабинет – мұнда тәрбиешілер мен мұғалімдерге арналған оқу-әдістемелік
- материалдар жинақталған .Олардың ішінде: циклограмма,перспективалық жоспар,
- ұйымдастырылған оқу әрекеті, ертеңгіліктер мен мерекелік іс-шара сценарийлері

- Әртүрлі конкурстар мен байқаулар – педагогтар мен балаларға арналған республикалық деңгейдегі шығармашылық, кәсіби сайыстар.

- Материалдарды педагогтардың өздері салады.
- Бұл платформа – тәжірибе алмасу алаңы. Әр өңірдің тәрбиешілері, педагогтары өз сабақ жоспарын, циклограммасын, сценарийін жүктейді.
- Оны платформаның модераторлары тексеріп, жариялайды.
- Әр материалдың сапасы мен мазмұны арнайы әдіскерлер тарапынан сараптамадан өтеді.

- Тәжірибе алмасу алаңы – әріптестер өз жұмыстарымен бөлісіп, жаңа идеялар алып, кәсіби дамуға мүмкіндік жасайды.

• Материал салған педагог марапатталады.
Жүктеген құжаты қабылданған жағдайда педагогқа сертификат, алғыс хат, диплом немесе электронды куәлік беріледі. Кей жағдайда шығармашылық байқауларға қатысқан болып есептеледі. Бұл педагогтың портфолиосына қосымша кәсіби жетістік болып саналады.

Мен зерттеушімін

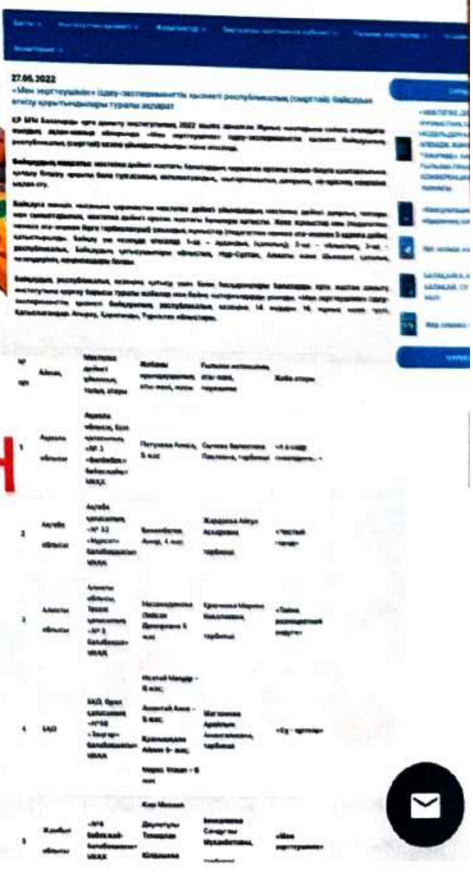

- 🌍 Балаларға арналған республикалық байқау
- 🦁 Қарапайым ғылыми әрекеттерге үйретеді
- 🧠 Танымдық дағды қалыптастырады
- 🏆 Біздің балабақша бұл жобаға қатысып, тәжірибесін дамыта алады

ЖАҢАШЫЛ ШЕШІМ – МЕТЕОАЛАҢ!
Метеоалаң
• Балалар күн сайын ауа райын бақылайды
• Термометр, флюгер, жауын-шашын өлшегіш
• Кішкентай зерттеушілерге арналған күнделік
• Бұл – балалардың алғашқы ғылыми зертханасы!

Қосымша инновациялық идеялар

- Қалдықтарды сұрыптау бұрышы – «екінші өмір сыйлау»
- Эко-арт: қоқыстан өнер туындыларын жасау
- Құстарға ұя, жем салғыш орнату
- Эко-бақша: жылыжай, шағын көкөніс бағы
- Энергияны үнемдеу ойыны

87785009718   #жасылбалабақша   abilka00@mail.ru